

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PROBLEMATIKA NÁVRHOVÝCH DELIKTŮ
V PŘESTUPKOVÉM ŘÍZENÍ SE ZAMĚŘENÍM
KE ZVLÁŠTNÍMU ORGÁNU OBCE BŘEZNICE**

Autor práce: Pavlína **Cibulková**
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: Prezenční
Vedoucí práce: Mgr. et Bc. Josef **Kříha**
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. et Bc. Josefu Kříhovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále děkuji paní Dagmar Nesvedové a JUDr. Zdeňkovi Berchtoldovi, členům komise k projednávání přestupků města Březnice, za přínosné informace k mé bakalářské práci.

ABSTRAKT

CIBULKOVÁ, P. *Problematika návrhových deliktů v přestupkovém řízení se zaměřením ke zvláštnímu orgánu obce Březnice : Bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s. 2013. 69 s. Vedoucí bakalářské práce : Mgr. et Bc. Josef Kříha

Klíčová slova: delikt, návrh, osoba blízká, přestupek

Bakalářská práce se formou teoretického postihu zabývá v širším i užším smyslu problematikou tzv. návrhových deliktů. Tato problematika je obsažena v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších přestupků (dále jen zákon o přestupcích) – konkrétně v ustanovení § 68 zákona o přestupcích. Návrhové delikty zauímají významné místo mezi přestupky a jsou jedním z mála typů, jejichž projednávání je podmíněno uplatněním tzv. „návrhu“ převážně samotné postižené osoby. Práce se zabývá též uplatněním procesních aspektů u sledovaného druhu přestupků. Je demonstrován procesní postup související s tímto specifickým řízením v oblasti tzv. návrhových přestupků. Bakalářská práce se formou užšího zaměření orientuje na přestupkové řízení v konkrétním územním samosprávném celku – tj. Města Březnice. Práce bude obohacena o analýzy jednotlivých návrhových přestupků projednávaných u zvláštního orgánu tohoto města (u komise k projednávání přestupků) a budou uvedena kvantitativní data zjištěná ze statistických údajů vedených tímto orgánem.

ABSTRACT

CIBULKOVÁ, P.: *The problem forms in administrative offense proceedings delicts with a focus to a particulare municipal authority of the town Březnice : Bachelor thesis.* České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2013. 69 p.
Supervisor : Mgr. et Bc. Josef Kříha.

Key words: offence, proposal, imminent person, transgression

Bachelor thesis is a theoretical form of recourse in dealing with wider and narrower sense, the design issues offenses. This issue is contained in Act No. 200/1990, about misdemeanors subsequent offenses (hereinafter the Act on Misdemeanours) - specifically in § 68 of the offences act. Design offenses occupy an important place among the offenses and are one of the few types of which the hearing is subject to the application of the so-called „the draft” very largely affected person. Thesis also deals with the application of the procedural aspects of the surveyed species offenses. Demonstrated procedural approach is related to this specific management in the form of so-called offenses. Bachelor thesis in the form of a narrower focus on offense oriented management in a local government unit - in town Březnice. Thesis will be enriched by the analysis of the forms of offenses dealt with special authority of the town (on commission to deal with offenses) will be listed and quantitative data collected from statistical data held by it.

Obsah

Úvod.....	7
1 Cíle a metodika.....	9
2 Historický exkurz.....	11
3 Rámcové vymezení pojmosloví správní delikt	13
3.1 Klasifikace správních deliktů	15
4 Širší vymezení - přestupky	18
4.1 Skutková podstata přestupků.....	19
4.2 Působnost přestupkového zákona.....	22
4.3 Sankce	24
4.4 Ochranná opatření	28
5 Užší vymezení – návrhové přestupky	30
5.1 Účastníci řízení.....	32
5.2 Přestupky proti občanskému soužití.....	33
5.3 Přestupky proti majetku.....	36
5.4 Domácí násilí.....	38
5.5 Návrh na projednání	40
5.6 Správní orgán obce Březnice (komise k projednávání přestupků).....	42
6 Empirická část - kazuistiky	45
6.1 Příklad 1.	45
6.2 Příklad 2.	46
6.3 Příklad 3.	47
6.4 Příklad 4.	49
6.5 Příklad 5.	50
6.6 Rozhovor č. 1	52
6.7 Rozhovor č. 2	54
7 Analýza a rozbor kvantitativních dat a jejich vyhodnocení	56
Závěr.....	62
Seznam použité literatury.....	64
Seznam grafů	68
Seznam příloh	69

Úvod

Téma bakalářské práce je Problematika návrhových deliktů v přestupkovém řízení se zaměřením ke zvláštnímu orgánu obce Březnice.

Výběr tohoto téma byl podmíněn tím, že tato problematika je součástí odborných předmětů, které jsou zabezpečovány v rámci oboru Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě. Dalším důvodem bylo zjištění, že tzv. návrhové přestupky činí nezanedbatelnou část přestupků projednávaných správním orgánem obce Březnice. Charakter těchto protiprávních jednání má ambici k tomu, že se občané s nimi v běžném životě mohou setkat. Široká veřejnost není v tuto chvíli dostatečně obeznámena s problematikou návrhových přestupků a samotný proces podání návrhu či projednání tohoto typu přestupku je pro občany poměrně složitý. Bakalářská práce se hlouběji zabývá problematikou návrhových přestupků a praktické výstupy správního orgánu – komise k projednávání přestupků města Březnice mohou být využity nejen při řešení přestupkové agendy, ale i v běžném životě.

Práce se bude zabývat i posouzením zda rozšíření, dostupnost a masové využívání moderních technologií může mít vliv na oblast návrhových přestupků. Mnozí lidé (většinou mladí) neví, že některé jejich chování v souvislosti s přístupem k moderním technologiím (mobilní telefony, počítač, internet) může být v rozporu se zákonem (např. zdánlivě nezávazná komunikace na sociální síti – facebook.com, různé urážející SMS zprávy, urážlivé výroky mezi lidmi apod.). V práci budou nastíněny konkrétní zkušenosti členů zvláštního správního orgánu obce Březnice s výše uvedenou problematikou.

Návrhové přestupky řeší zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů – konkrétně v ustanovení § 68 citovaného zákona.

Přestupky mají zvláštní specifikum, projednávají se pouze na základě podaného návrhu:

- přestupky proti občanskému soužití (§ 49 zákona o přestupcích, odst. 1 písm. b), c) – např. nedbalostní ublížení na zdraví, vyhrožování, drobné ublížení na zdraví, jiné hrubé jednání) a proti majetku (§ 50 přestupkového zákona- např. drobné krádeže) spáchané mezi osobami blízkými

- přestupky proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a), (např. urážky na cti, vydání v posměch) spáchané, mezi jakýmikoliv osobami.

Jednotlivé návrhové přestupky mají svou charakteristiku, která bude v práci popsána. Zároveň bude rozebrána problematika osob blízkých.

Návrhové delikty neboli návrhové přestupky, zaujímají významné místo mezi přestupky, a jsou jedním z mála typů, jejichž projednání je podmíněno podáním návrhu samotné postižené osoby (tzv. „oběti“), dále může návrh podat zákonný zástupce postižené osoby nebo její opatrovník. Postižená osoba musí jednoznačně písemně vyjádřit svůj požadavek na projednání přestupku. V práci budou specifikovány náležitosti, které musí samotný návrh obsahovat, kde musí být podán a do jaké doby od spáchání skutku.

Před podáním návrhu musí správní orgán poučit navrhovatele o případných důsledcích vyplývajících pro něho z projednávání přestupku. Zejména musí být poučen o povinnosti uhradit náklady přestupkového řízení, v případě, že dojde k zastavení řízení. Důvody k zastavení řízení například: skutek, o kterém se vedlo řízení, se nestal, nebo není přestupkem, skutek nespáchal obviněný z přestupku, navrhovatel vzal svůj návrh na zahájení řízení zpět nebo se, ač řádně a včas předvolán k ústnímu jednání bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu nedostavil.

Zvláštním orgánem obce Březnice, který projednává přestupky je komise k projednávání přestupků. Tvoří jí předseda a jednotliví členové. Komise jedná a rozhoduje ve tříčlenném složení. V bakalářské práci budou analyzovány jednotlivé návrhové přestupky projednávané u tohoto orgánu a kvantitativní data zjištěná v přestupkovém řízení.

1 Cíle a metodika

Hlavním cílem bakalářské práce je vyhodnotit statistické údaje z přestupkových řízení, projednávaných zvláštním orgánem obce Březnice. Práce bude zaměřena na problematiku návrhových přestupků, přestupků spáchaných mezi osobami blízkými a přestupků vykazující znaky domácího násilí

Dalším cílem je zjistit, kolik postižených po oznámení přestupku nakonec návrh podá a trvá na jeho projednání. Bakalářská práce se bude zabývat i důvody, proč postižený návrh na projednání přestupku nepodal.

Dílčím cílem je popsat situaci, v případě, kdy k podání návrhu dojde a je zahájeno řízení - postavení občanů v tomto řízení. Návrhové přestupky se mohou dotknout každého, ať už jako postiženého, poškozeného nebo pachatele přestupku, tudíž v práci bude objasněno, jaké chování občana naplňuje skutkovou podstatu přestupků projednávaných na návrh. V bakalářské práci dojde k porovnání počtu návrhových přestupků projednávaných v průběhu posledních pěti let u zvláštního orgánu města Březnice.

Bakalářská práce se skládá ze dvou hlavních částí – teoretické a praktické. První část tj. teoretická se zabývá zpracováním literárních pramenů dané problematiky. Praktická část obsahuje rozbor statistických dat, rozhovory se členem a předsedou přestupkové komise obce Březnice, praktické příklady, úvahy a vyhodnocení zjištěného stavu.

Práce je rozčleněna na jednotlivé kapitoly. První hlavní kapitolou je historický exkurs – zde jsou zdroji především literární prameny. Rámcové vymezení pojmosloví správní delikty - charakterizuje jednotlivé správní delikty a konkretizuje pojem přestupek, dále zahrnuje rozbor jednotlivých skutkových podstat, výklad a komentář k jednotlivým skutkovým podstatám.

V další kapitole jsou obecné informace o přestupkovém řízení, objasnění aplikace přestupkového řízení v praxi, vysvětlení pojmu přestupek a působnost zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů.

Kapitola Užší vymezení – návrhové přestupky je stěžejní částí této práce. Obsahuje vymezení okruhu návrhových přestupků, které řeší správní orgán obce Březnice – komise k projednávání přestupků, včetně bližší charakteristiky tohoto orgánu – počet členů, jednací řád, zřizovací listina, veřejnoprávní smlouvy aj. Kapitola

dále obsahuje rozbor jednotlivých skutkových podstat návrhových přestupků, výklad a komentář k nim. Dále detailně rozebírá postavení občana v řízení o přestupcích.

Empirická část obsahuje kazuistiky (konkrétní příklady přestupků, kterými se správní orgán obce Březnice zabývá). Na konkrétních případech bude rozebrán postup správního orgánu obce Březnice od obdržení oznámení přestupku (většinou od Policie ČR) až k samotnému ukončení řízení včetně případného uloženého trestu.

Výchozí hypotézy můžeme formulovat takto:

Hypotéza 1: Počet návrhových přestupků v územní působnosti zvláštního správního orgánu – komise k projednávání přestupků města Březnice se zvyšuje.

Hypotéza 2: Počet podaných návrhů v roce 2012 nedosáhl 50% z celkového počtu návrhových přestupků projednávaných komisí k projednávání přestupků města Březnice.

Hypotéza 3: Návrhové přestupky jsou nejčastěji páčány mezi osobami blízkými a převažuje u nich skutková podstata urážku na cti (§ 49 odst. 1 písm. a) zákon o přestupcích).

2 Historický exkurz

Kořeny právní úpravy správních deliktů, tudíž i přestupků, sahají až do druhé poloviny 18. století, do doby tzv. policejního státu. Samotný pojem správní delikt byl definován v Josefinském všeobecném zákoníku o zločinech a trestech z roku 1787, kdy bylo stíhání svěřeno tzv. politické vrchnosti, na rozdíl od kriminálních deliktů, které spadaly do působnosti soudů.¹

Další změnu přinesl trestní zákon z roku 1803. V tomto zákoně se již mluví o policejních přestupcích, které byly svěřeny opět do pravomoci politické (správní) vrchnosti. Tato úprava se dále objevuje i v trestním zákonu z roku 1852. V závislosti na vývoji politické situace docházelo v dalších letech k přesouvání řešení přestupků ze správních orgánů na soudy a zpět. Dále pak navazoval trestní zákon z roku 1852, který platil až do roku 1950, kdy byl nahrazen trestním zákonem správním a trestním řádem, který v podstatě převzal předchozí úpravu. Až trestní řád z roku 1873 stanovil, že veškeré přestupky z trestního zákona spadají do působnosti soudů.²

Souběžně s výše uvedeným byly vydávány další předpisy a nařízení, které podrobně upravovaly procesní záležitosti. Nutno zmínit nařízení ministerstva vnitra a spravedlnosti a Nejvyššího policejního úřadu č. 61/1855 říšského zákona podle něhož stíhání přestupků, které nebyly soudně trestné, spadaly pod okresní úřady a magistráty příslušných měst. Toto nařízení také upravilo i některé otázky týkající se opravných prostředků, forem rozhodování aj. Sledované problematiky se dále týkalo ministerské nařízení č. 34/1858 říšského zákona o trestním řízení správním, ministerské nařízení č. 198/1857 říšského zákona o výměře trestu aj.³

Po rozpadu Rakouska - Uherska a vzniku Československé republiky nenastala žádná významnější změna veřejné správy. Současný správní řád byl celkově převzat včetně předpisů správního práva trestního a nadále tak platily právní předpisy z druhé poloviny 19. století.⁴

Rok 1945 a konec II. světové války nepřinesl přelom v právní úpravě, který byl očekáván. Zůstaly v platnosti předpisy z předválečného období, a některé z nich byly

---

¹ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 3.

² MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 3.

³ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 4.

⁴ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 4-6.

dokonce vydány za protektorátu. V roce 1948 vydané dekrety prezidenta republiky obsahovaly už skutkové podstaty některých přestupků.⁵

V roce 1950 byly přijaty dva rozsáhlé zákony a to trestní zákon správní - zákon č. 88/1950 Sb. (obsahoval např. ochranu lidově demokratické republiky, ochranu zájmů pracujícího lidu a jednotlivce) a trestní řád správní - zákon č. 89/1950 Sb., který se členil na věcnou, tj. přestupky projednávají většinou okresní národní výbory, a místní příslušnost v oblasti správního trestání, dále upravil postup při dokazování aj. Právní úprava přestupků po roce 1950 byla mimo trestní zákony a nepovažovala přestupky za druh trestného činu.⁶

Po vydání Ústavy v roce 1960 se přestupky řešily dle ustanovení zákona č. 91/1960 Sb., o správním řízení a z části i podle zákona č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku (součástí byla i vyhláška ministra vnitra o blokovém řízení). Během třicetileté působnosti byl přestupkový zákon několikrát novelizován. Nahrazen byl až stávajícím zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Vývoj správního práva trestního zatím končí současně platným zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který s určitými změnami platí dodnes.⁷

---

⁵ SOUKUP, L. *Příspěvky k vývoji právního řádu v Československu 1945-1990*. Praha, 2002, s. 193.

⁶ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 9.

⁷ Rozhovor s JUDr. Zdeňkem Berchtoldem, předsedou přestupkové komise města Březnice, ze dne 6.2.2013.

3 Rámcové vymezení pojmosloví správní delikt

Problematika správního trestní je obsáhlá část veřejného práva. Účelem správního trestání je potrestat pachatele za porušení některé z právních norem. Obecně lze porušení normy veřejného práva označit jako správní delikt. Nesprávně se tato oblast někdy zužuje pouze na přestupkový zákon. Přitom přestupek je pouze jedna část správních deliktů. Téměř každý nový přijatý zákon obsahuje ustanovení o správních deliktech.⁸ Hlavní úprava postupu při řešení této problematiky je obsažena v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Za správní delikt lze obecně považovat protiprávní jednání odpovědné osoby, naplňující znaky uvedené v zákoně. Daný zákon také vymezuje sankce za toto jednání. Správní delikty řeší veřejná správa (správní orgány) konkrétně příslušné správní úřady nebo jiné orgány. V praxi danou problematiku řeší úřední osoby, které jsou k projednávání správních deliktů nebo ukládání sankcí zmocněny. Většina případů správních deliktů se projednává z moci úřední, jen zcela výjimečně se některé projednávají pouze na návrh postiženého, jeho zákonného zástupce nebo opatrovníka. Tyto delikty se nazývají návrhové správní delikty.⁹

Znaky správního deliktu:¹⁰

- 1) „Jednání,
- 2) Protiprávnost,
- 3) Škodlivost,
- 4) Skutkové podstaty:
  - a) Objekt
  - b) Objektivní stránka
  - c) Subjekt
  - d) Subjektivní stránka
- 5) Trestnost.”

---

⁸ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahující skutkové podstatu přestupků : právní úprava k 1. 4. 2009*. Praha, 2009. s. 7, 8.

⁹ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 17.

¹⁰ DOLEČEK, M. *BusinessInfo.cz*. [online]. 1997-2013 [cit. 2013-02-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/prestupky-spravni-podnikani-opu-4634.html>>.

Jednání – je projev vůle. Může to být provedení činnosti, nebo opomenutí takového konání, které odpovědná osoba je povinna vykonat.¹¹

Protiprávnost – je výchozím znakem každého deliktu. Aby se jednalo o správní delikt, musí být porušena povinnost stanovená v normě správního práva. Protiprávnost ve většině případů spočívá v protiprávním jednání odpovědné osoby, v některých případech určitá osoba odpovídá za porušení povinnosti uložené právem jiné osobě (například jednání na příkaz aj.¹²). Existují i správní delikty, u kterých nezáleží na tom, zda odpovědná osoba jednala nebo ne, ale protiprávní stav musí mít vždy nějaký vztah k odpovědné osobě, může to být majetek této osoby nebo provozní činnost. Mohou být i některé okolnosti, které vylučují protiprávnost, tj. zbavují pachatele odpovědnosti za vzniklou situaci, jedná se např. o jednání v nutné obraně či krajní nouzi (vysvětleno v následující kapitole) a také o jednání na služební příkaz.¹³

Škodlivost – jedná se o jednání, které je nebezpečné pro společnost a vede k porušení nebo ohrožení veřejného zájmu.¹⁴

Obecné skutkové podstaty – **objektem** deliktu je právem chráněný zájem, který je deliktem porušen nebo ohrožen. **Objektivní stránka** deliktu je vztah mezi jednáním a následkem. Jednání může být aktivní činností nebo naopak nečinností. **Subjekt** deliktu je osoba, která je za delikt odpovědná. U správních deliktů může být subjektem jak fyzická, tak právnická osoba v určitém postavení. Odpovědná osoba je hmotněprávně označovaná jako pachatel a v průběhu projednávání správního deliktu jako obviněný. Fyzická osoba, aby mohla být subjektem, musí dosáhnout věkové hranice a musí být příčetná (tj. musí mít ovládací a rozpoznávací schopnosti).¹⁵

Subjektivní stránka je u správních deliktů tzv. zavinění. Nemůže být zavinění z nedbalosti. Požadavek úmyslného zavinění je formulován výslovně v zákoně, nebo vyplývá z povahy věci. Zavinění je důležité odpovědné osobě prokázat.¹⁶

Objekt, subjekt, objektivní a subjektivní stránka správních deliktů, jsou detailněji rozebrána v kapitole s názvem Skutková podstata přestupků, jelikož přestupek je jeden ze správních deliktů, tudíž se tato problematika shoduje.

---

¹¹ DOLEČEK, M. *BusinessInfo.cz*. [online]. 1997-2013 [cit. 2013-02-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/pretupky-spravni-podnikani-opu-4634.html>>.

¹² Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Břežnice, ze dne 3.1.2013.

¹³ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 13 – 14.

¹⁴ DOLEČEK, M. *BusinessInfo.cz*. [online]. 1997-2013 [cit. 2013-02-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/pretupky-spravni-podnikani-opu-4634.html>>.

¹⁵ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 14 – 15.

¹⁶ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 15.

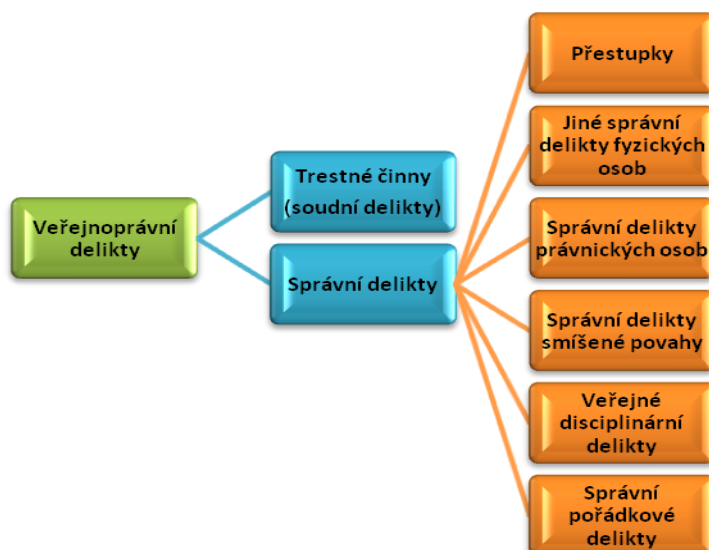
Trestnost – zákon vymezuje trest za delikt.¹⁷

3.1 Klasifikace správních deliktů

Mezi typické druhy správních deliktů v české teorii jsou považovány:¹⁸

- „Přestupky,
- tzv. Jiné správní delikty fyzických osob,
- Správní delikty právnických osob,
- Správní delikty smíšené povahy (smíšené správní delikty),
- Veřejné disciplinární delikty
- tzv. Pořádkové správní delikty.”

Graf č. 1: Členění veřejnoprávních deliktů¹⁹

Správní delikty spadají spolu s trestnými činy (také nazývané jako soudní delikty) pod veřejnoprávní delikty. Mezi správní delikty spadají přestupky, jiné správní delikty fyzických osob, správní delikty právnických osob, správní smíšené delikty, veřejné disciplinární delikty a správní pořádkové delikty.

¹⁷ DOLEČEK, M. *BusinessInfo.cz*. [online]. 1997-2013 [cit. 2013-02-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/prestupky-spravni-podnikani-opu-4634.html>>.

¹⁸ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 18.

¹⁹ Vlastní sestavení podle MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 18.

1) Přestupky

- pachatelem přestupku může být pouze fyzická osoba. Většina přestupků je upravena v zákoně č. 200/1990 Sb. o přestupcích ve znění pozdějších předpisů. Samotné přestupky budou detailně rozebrány v následující kapitole.

2) Jiné správní delikty fyzických osob

- za tento druh správních deliktů lze postihnout pouze fyzické osoby, pokud jejich jednání není výslovně označeno přestupkem nebo trestným činem. Obecně se vyžaduje zavinění. Jednotlivé zákony (stavební, zákon o obcích aj.) stanoví, v jakých případech se jedná o jiný správní delikt fyzické osoby, dále stanoví sankci, kterou lze za tento delikt uložit.²⁰ V řízení se postupuje podle správního řádu zákon č. 500/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů.²¹

3) Správní delikty právnických osob

- pachatelem těchto deliktů není fyzická osoba, ale právnická osoba jako celek, zejména státní orgán, sdružení fyzických nebo právnických osob, případně subjekty, které stanoví zákon.²² Obecnou sankcí za správní delikty právnické osoby je pokuta, lze uložit i propadnutí věci nebo zákaz činnosti.²³

4) Smíšené správní delikty

- známé také pod pojmem hybridní správní delikty nebo správní delikty podnikatelů. U spáchání výše uvedených deliktů nerozhoduje, zda je spáchal podnikatel vystupující jako fyzická nebo právnická osoba. Druhy sankcí v tomto případě jsou pokuta, propadnutí věci či zákaz činnosti.²⁴

5) Veřejné disciplinární delikty

- za tento delikt lze postihnout fyzickou osobu, která porušila povinnost k určité veřejnoprávní organizaci. Pachatel má služební nebo členský poměr k dané instituci. Nejčastěji jde o státní instituce, profesní komory aj.²⁵ Tento delikt může spáchat

²⁰ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 20

²¹ Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Břežnice, ze dne 6.2.2013.

²² Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Břežnice, ze dne 6.2.2013.

²³ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 171.

²⁴ Rozhovor s JUDr. Zdeňkem Berchtoldem, předsedou přestupkové komise města Břežnice, ze dne 6.2.2013.

²⁵ DOLEČEK, M. *BusinessInfo.cz*. [online]. 1997-2013 [cit. 2013-02-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/prestupky-spravni-podnikani-opu-4634.html>>.

příslušník Policie ČR, soudce, státní zástupce, student vysoké školy aj. Tento druh správního deliktu je vždy založen na odpovědnosti za zavinění. Sankce za výše uvedený typ deliktu jsou důtka, pokuta nebo snížení platu, případně může dojít ke snížení hodnosti či ukončení pracovního poměru. Jedná se v podstatě o delikty úřednictva.²⁶

6) Pořádkové delikty

- tyto delikty se od ostatních podstatně liší. U správních deliktů uvedených pod čísly 1) až 5) jde o porušení obecného pravidla chování, u pořádkových deliktů jde o porušení procesní povinnosti, která může narušit, ztížit průběh popřípadě ohrozit účel správního procesu.²⁷ Pachatelem tohoto deliktu může být fyzická i právnická osoba. Sankcí za pořádkový delikt je pořádková pokuta, kterou lze uložit i opakovaně.²⁸

---

²⁶ Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Březnice, ze dne 3.1.2013.

²⁷ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 24.

²⁸ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 141.

4 Širší vymezení - přestupky

Základní právní úprava vychází ze zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů, který je systematicky rozdělen do čtyř částí. Mimo tento zákon jsou skutkové podstaty obsaženy v řadě dalších zákonů. Jako jediný správní delikt má legální definici v § 2 odst. 1 přestupkového zákona.²⁹

Podle ustanovení § 2 přestupkového zákona je přestupkem „zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.“³⁰

Okolnosti vylučující protiprávnost

„Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací:

- a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo
- b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.“³¹

Přiměřeným způsobem odvrácení přímo hrozícího nebo trvajícího útoku na zájem chráněný zákonem se nazývá **nutná obrana**. K nutné obraně je oprávněn každý, i v případě, že útok nehrozí přímo jemu. Platí zde zásada přiměřenosti – obrana nesmí vést k horšímu následku, než který by nastal, kdyby nikdo nezasáhl. Nutná obrana nesmí být proti teprve připravovanému útoku, (který nehrozí bezprostředně), a ani již po ukončení útoku.³²

Krajní nouze je jednání, kterým se odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem. Je to odvrácení nebezpečí činem, který by byl jinak v rozporu

²⁹ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 51.

³⁰ HOROZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : Právní úprava k 1.4.2002*. Praha, 2002, s. 24.

³¹ HOROZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : Právní úprava k 1.4.2002*. Praha, 2002, s. 24.

³² FRYŠTÁK, M., PROUZA, D., VANĚČEK, P., ZAJÍČKOVÁ, E. *Trestní právo hmotné a procesní*. České Budějovice, 2007, s. 105- 107.

s právní normou. Může ho stejně jako nutnou obranu provést každý, i ten, jehož zájmy nejsou ohroženy. O krajní nouzi se nebude jednat v případě, že nebezpečí již pominulo.³³

4.1 Skutková podstata přestupků

Aby jednání bylo trestné podle přestupkového zákona, musí naplnit formální i materiální znaky přestupku.

Materiální znak je vyjádřen v § 2 odst. 1 přestupkového zákona. Musí se jednat o „zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti.“³⁴

Formální znaky se dělí na obecné a typové. Obecné znaky jsou společné pro všechny přestupky bez výjimky a řadí se mezi ně: „protiprávní jednání, společensky nebezpečné jednání, zaviněné jednání i z nedbalosti, jednání odpovědné osoby (způsobilost, věk), stíhatelné jednání, jednání, které není jiným správním deliktem nebo trestným činem.“³⁵ Zákon stanovuje i další znaky, které od sebe odlišují jednotlivé přestupky (určí, kdo mohl daný přestupek spáchat, např. přestupku se dopustí ten, kdo porušuje noční klid aj.),³⁶ ty se označují jako typové. Souhrn typových znaků tvoří skutkovou podstatu přestupku. Znaky skutkové podstaty jsou uvedeny v zákoně o přestupcích - v obecné i zvláštní části. Každá skutková podstata je charakterizována čtyřmi základními skupinami znaků, a to objektem, objektivní stránkou, subjektem a subjektivní stránkou. Tyto skupiny znaků jsou povinným obsahem každé skutkové podstaty přestupků, i když v ní nemusí být výslovně uvedeny. Pokud by u nějakého činu, kterýkoliv chyběl (nebyl naplněn), nedojde k naplnění skutkové podstaty přestupku.³⁷

Existují dále fakultativní znaky skutkové podstaty, které nemusí mít všechny přestupky, ale vyskytují se u některých jako například - místo a čas jednání, hmotný předmět útoku.³⁸

---

³³ FRYŠTÁK, M., PROUZA, D., VANĚČEK, P., ZAJÍČKOVÁ, E. *Trestní právo hmotné a procesní*. České Budějovice, 2007, s. 100- 102.

³⁴ HOROZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : Právní úprava k 1.4.2002*. Praha, 2002, s. 24.

³⁵ HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice, 2011, s. 104.

³⁶ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 10.

³⁷ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 61.

³⁸ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 62.

Objekt přestupků

Objektem přestupků jsou společenské vztahy neboli zájmy, které jsou na základě zákona chráněny. Pachatel proti nim své jednání směřuje. Objekt se může podle stupně obecnosti rozdělit do třech skupin: objekt obecný, druhový a individuální.³⁹

Obecný objekt (také nazýván rodový) je souhrn znaků chráněných zákonem o přestupcích (a dalšími zákony, v nichž jsou obsaženy znaky skutkové podstaty přestupků). Obecným objektem je hlavně zájem na ochraně náležitém a řádném výkonu veřejné správy.⁴⁰

Druhový objekt (tzv. skupinový) představuje seskupení společných chráněných zájmů, které náleží do jedné oblasti. Do této řadíme přestupky proti pořádku ve státní správě a v územní samosprávě, veřejnému pořádku, občanskému soužití, majetku a bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.⁴¹

Individuální objekt je poslední skupinou, kterou musí zahrnovat každá konkrétní skutková podstata. Jedná se o zájem, který je přestupkovým zákonem chráněn. Patří sem zájem na ochraně veřejného zdraví, zájem na ochraně archiválií aj.⁴² Vedle objektu přestupku můžeme zjistit ze skutkové podstaty také hmotný předmět útoku, tj. věc, vůči které pachatel směřuje svůj útok. Může se jednat například rodný list, oddací list, občanský průkaz, veřejná vyhláška.⁴³

Objektivní stránka přestupků

Je charakterizována protiprávním jednáním, následkem a vztahem mezi nimi. Protiprávní jednání je projev vůle, které vede k porušení právních povinností. Takto spáchané přestupky se nazývají **komisivní**, jde například přestupky proti majetku. Přestupky vzniklé nečinností tj. neplnění právních povinností nazýváme **omisivní**, jedná se např. o nesplnění ohlašovací povinnosti. Přestupky spáchané konáním i opomenutím nazýváme **nepravé omisivní** přestupky a jsou to např. neuposlechnutí výzvy činitele při výkonu jeho pravomoci.⁴⁴

Následek je účinek jednání, které ohrožuje, nebo porušuje zájem chráněný zákonem. Následkem nemusí vzniknout vždy materiální škoda, důležitý je fakt, že došlo

³⁹ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 62.

⁴⁰ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 62.

⁴¹ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 26.

⁴² MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 62.

⁴³ Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Břežnice, ze dne 6.2.2013.

⁴⁴ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 64.

k porušení nebo ohrožení chráněného zájmu.⁴⁵ Aby byl skutek trestný, musí mít příčinný vztah mezi jednáním a následkem. Tzn. konkrétní následek, byl způsoben tímto jednáním. V případě, že nebyl kauzální nexus (tzv. příčinná souvislost) zjištěn, nelze vůči osobě uplatňovat odpovědnost za přestupek. Další znaky objektivní stránky přestupku jsou místo, čas, způsob a účinek jednání. Tyto znaky charakterizují pouze některé skutkové podstaty jako např. skutková podstata přestupku podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona č. 162/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů, může být naplněna pouze v zoologické zahradě.⁴⁶

Subjekt přestupků

Subjektem je fyzická osoba, která je odpovědná (dosáhla věku 15 let), dále musí být přičetná podle § 5 zákona o přestupcích (není odpovědný ten, kdo pro duševní poruchu nemá v době spáchání přestupku rozpoznávací a ovládací schopnosti, naopak se nezbavuje odpovědnosti ten, kdo byl pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky).⁴⁷ Subjektem není fyzická osoba, která spadá pod jiné kázeňské pravomoci, jedná se například o tajné služby, policisty, vojáky, vězeňskou službu aj. Subjekt přestupku je také označován jako pachatel přestupku.⁴⁸ Podle § 6 přestupkového zákona „za porušení povinnosti uložené právnické osobě odpovídá ten, kdo za právnickou osobu jednal nebo měl jednat, a jde-li o jednání na příkaz, pak ten, kdo dal k jednání příkaz”.⁴⁹ Právnická osoba se nezbavuje stíhání, ale může být postihnuta v rámci správních deliktů právnických osob a tzv. smíšených deliktů.

Subjektivní stránka přestupků

Tento znak představuje zavinění, které vyjadřuje psychický vztah pachatele přestupku k protiprávnímu jednání a škodlivému následku. K zaviněnému jednání může dojít úmyslně nebo z nedbalosti. K nedbalostnímu zavinění dochází v případech, kdy není výslovně v ustanovení zákona uvedeno úmyslné zavinění.⁵⁰ Úmyslné zavinění může být přímé a nepřímé. Přímé úmyslné zavinění je, když pachatel chtěl poškodit

⁴⁵ HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice, 2011, s. 105.

⁴⁶ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 65.

⁴⁷ ČESKO. Zákon České národní rady č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů české a slovenské federativní republiky*. 1990, částka 35, s. 810 § 5.

⁴⁸ HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice, 2011, s. 105.

⁴⁹ HOROZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : Právní úprava k 1.4.2002*. Praha, 2002, s. 32.

⁵⁰ HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice, 2011, s. 105.

nebo ohrozit chráněný zájem, a věděl, jaký následek způsobí. U nepřímého úmyslného zavinění pachatel nechce takovou škodu způsobit, ale ví, že se to stát může.⁵¹ V § 4 přestupkového zákona je uvedeno za jakých situacích se jedná o zavinění z nedbalosti. Pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem, ale spoléhal, že se to nestane. Nebo v případě, že pachatel nevěděl, že poškodí či ohrozí zájem chráněný zákonem, ale z okolností to mohl a měl vědět.⁵² Zavinění je obligatorním znakem subjektivní stránky.⁵³

4.2 Působnost přestupkového zákona

Působnost zákona představuje okruh společenských vztahů, které upravuje tento zákon. Tato problematika je obsažena v § 7 - § 10 přestupkového zákona a z těchto ustanovení vyplývá rozdělení působnosti na časovou, místní (územní) a osobní.⁵⁴

- a) **časová působnost** – stanoví, že odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona, který byl účinný v době, kdy ke spáchání přestupku došlo. Jestliže by po spáchání přestupku byl přijat nový zákon, nic to na situaci nemění, přestupek by se posuzoval podle zákona, který byl platný v době spáchání. Výjimkou jsou případy, kdy posuzování podle nového zákona je pro pachatele příznivější. Musí se oba zákony porovnat komplexně, neposuzovat jen sankci a jejich výši. Důležité je zjistit celkový dopad na pachatele přestupku. Je nutné brát zřetel na délku promlčecí doby, dále na to, zda je stanovena spodní hranice trestu aj. Časová působnost u přestupků hromadných a u pokračování v přestupku je dobou spáchání přestupku okamžik, kdy došlo k poslednímu jednání. U trvajících přestupků je to okamžik, kdy byl ukončen protiprávní stav a ne okamžik, kdy začal.⁵⁵

- b) **místní (územní) působnost** – jedná se o území, na kterém je zákon platný a účinný. Podle § 8 odst. 1 přestupkového zákona se mohou posuzovat pouze přestupky spáchané na území České republiky. Zákony se vztahují na všechny

⁵¹ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 14,15.

⁵² HOROZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : Právní úprava k 1.4.2002*. Praha, 2002, s. 28.

⁵³ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 70.

⁵⁴ HOROZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : Právní úprava k 1.4.2002*. Praha, 2002, s. 33 - 41.

⁵⁵ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 72.

přestupky a není důležité, zda je spáchal státní občan ČR, cizí státní příslušník, osoba cizí státní příslušnosti nebo uprchlík.⁵⁶ Z § 8 odst. 2 zákona o přestupcích vyplývá, že příslušné správní orgány ČR projednávají přestupky proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. b), c) přestupkového zákona a také veškeré přestupky proti majetku podle § 50 již zmíněného zákona spáchané v cizině občanem České republiky nebo cizincem, který má na území ČR trvalý pobyt, mimo případy, kdy byl přestupek již projednán v cizině.⁵⁷ Projednání přestupku v cizině, je pro české orgány těžce zjiřitelné. Jiný přestupek, který osoba spáchala, se řeší podle přestupkového (nebo jiného) zákona jenom tehdy, jestli-že porušila povinnost, kterou má podle předpisů platných v České republice mimo území republiky (například porušení povinnosti mlčenlivosti), nebo pokud to vyplývá z mezinárodních dohod, kterými je ČR vázána.⁵⁸

- c) **osobní působnost** – jedná se o okruh subjektů, vůči nimž zákon působí. „Pachatelem přestupku může být každá fyzická osoba tj. občan České republiky, cizinec, uprchlík i osoba bez státní příslušnosti.“⁵⁹

V § 9 přestupkového zákona je stanoven okruh osob, jejichž jednání má sice znaky přestupku, ale nelze je za toto jednání stíhat. Jsou to osoby, mající výsady a imunitu. Na základě výše uvedeného zákona nelze stíhat prezidenta ČR ani soudce ústavního soudu. Dále mezinárodní právo určí, další osoby, které nelze stíhat.⁶⁰ Jedná se o diplomatické zástupce a členy jejich rodin pokud tvoří součást jejich domácností, nelze též stíhat jednání konzulárních úředníků a zaměstnanců, pokud se jedná o úkony prováděné při výkonu funkcí.⁶¹ Přestupky poslanců, senátorů a soudců se projednávají za podmínky, že nepožádali výbor o projednání přestupku v disciplinárním řízení podle zvláštních právních předpisů.⁶²

V § 10 přestupkového zákona je další skupina osob, jejichž jednání má znaky přestupku a bude se projednávat podle zvláštních předpisů:

⁵⁶ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 73.

⁵⁷ HOROZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : Právní úprava k 1.4.2002*. Praha, 2002, s. 35.

⁵⁸ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 74.

⁵⁹ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 74.

⁶⁰ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 7, 8.

⁶¹ HOROZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : Právní úprava k 1.4.2002*. Praha, 2002, s. 38.

⁶² ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 9.

jde o osoby podléhající vojenské kázeňské pravomoci, příslušníky bezpečnostních sborů a osoby, u nichž probíhá výkonu trestu odnětí svobody.⁶³

4.3 Sankce

Sankce je právním následkem přestupku a jejím uložením vzniká pachateli nová povinnost splnit, co mu sankce ukládá. Povinnost ze sankce nevzniká spácháním přestupku, ale až pravomocným rozhodnutím příslušného správního orgánu. Správní orgán může ukládat sankce podle podmínek uvedených v zákoně o přestupcích.⁶⁴

Odpovědnost za přestupek se může uplatňovat u nepodnikajících fyzických osob, které v den spáchání přestupku dosáhly patnácti let věku a nesmí mít duševní poruchu, pro kterou by nemohly rozpoznat, že jejich jednání je v rozporu se zákonem. Za přestupek je odpovědná osoba, která (i z nedbalosti) jednala protiprávně pod vlivem alkoholu či jiné omamné látky (v dnešní době nejrozšířenější marihuany nebo jiné drogy). Odpovědnost za přestupek se posuzuje podle právních úprav platných v době spáchání přestupku. Podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější. Odpovědnost za přestupek zaniká rok od doby spáchání přestupku, v případě, že přestupek nelze projednat, nebo nelze uplatnit požadovanou sankci a také v případě vyhlášení amnestie. Do doby toho jednoho roku se nezapočítává doba, po kterou byl přestupek řešen.⁶⁵

Za přestupek, lze uložit několik sankcí a to:⁶⁶

- a) „napomenutí,
- b) pokutu,
- c) zákaz činnosti,
- d) propadnutí věci”
- e) „zákaz pobytu”⁶⁷

⁶³ HOROZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : Právní úprava k 1.4.2002*. Praha, 2002, s. 40.

⁶⁴ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 30.

⁶⁵ HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice, 2011, s. 106.

⁶⁶ ČESKO. Zákon České národní rady č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů české a slovenské federativní republiky*. 1990, částka 35, s. 811, § 11.

⁶⁷ ČESKO. Zákon č. 494 ze dne 5. června 2012, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., a některé další zákony. In *Sbírka zákonů*. 2012, částka 186, s. 6546, §11.

V případě ukládání sankcí platí zásady:

- „nulla poena sine lege” (žádný trest bez zákona) tedy pouze zákon může stanovit, jaký trest lze za daný přestupek uložit⁶⁸
- „non bis in idem” tj. odpovědnou osobu lze potrestat za jeden skutek pouze jedenkrát (nelze uložit 2 tresty za jeden delikt).⁶⁹

Sankce se mohou ukládat samostatně (tj. za konkrétní přestupek se uloží pouze jedna sankce) nebo společně s jinou sankcí (za jeden přestupek se uloží více sankcí najednou), zákon to však musí umožňovat. Výjimkou je sankce napomenutí, které nemůže být uplatněna současně s pokutou. Sankce nemusí být uložena vždy, správní orgán může od potrestání upustit, v případě, že k nápravě pachatele vede již samotné projednávání přestupku. Při posuzování pachatele, který spáchal více přestupků, se ukládá sankce za přestupek, který má v zákoně stanovenou nejpřísnější sankci.⁷⁰

Napomenutí

Jde o sankci, která má morálně a výchovně působit na pachatele přestupku. Používá se u méně závažných případů. Je nejmírnější sankcí. Zákon tuto sankci neomezuje, lze jí uložit za každý přestupek, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.⁷¹ Uložit nelze v případě, že byla již jako sankce použita pokuta. Napomenutí neukládá žádnou povinnost pro pachatele, tudíž se příliš neliší od situace, kdy se správní orgán rozhodne, že k nápravě postačí samotné projednání přestupku. Jak samotné projednání bez uložení sankce, tak napomenutí má hlavně výchovný charakter.⁷²

Napomenutí nelze uložit při projednání přestupku v blokovém řízení, kde jedinou sankcí je pokuta. Pro úplnost – přestupek lze v blokovém řízení vyřídit tzv. domluvou, která ovšem nemá charakter sankce. Domluvou naopak nelze vyřídit přestupek v řádném přestupovém řízení ani v řízení příkazním (tj. zkrácená forma přestupkového řízení).⁷³

⁶⁸ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 30.

⁶⁹ ČERNÝ, J. *Přestupkové řízení : příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, okresních a krajských úřadů a dalších správních orgánů*. Praha, 2001, s. 21.

⁷⁰ HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice, 2011, s. 107.

⁷¹ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 32.

⁷² MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 80.

⁷³ Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Břežnice, ze dne 3.1.2013.

Pokuta

Je nejtypičtější a nejefektivnější správní sankcí a za přestupek se uděluje nejčastěji. Při ukládání pokuty se přihlíží nejen k závažnosti přestupku, ale také k majetkovým poměrům pachatele. I když je pokuta majetkovou sankcí, nejedná se o náhradu škody způsobenou přestupkem.⁷⁴

Horní hranice pokuty je stanovena v zákoně u jednotlivých skutkových podstat přestupků. Tato hranice je nepřekročitelná. Správní orgán nemůže uložit vyšší pokutu, než je stanoveno v zákoně, ale také nemůže uložit pokutu nižší v případech, kde je stanovena nejnižší hranice.⁷⁵ Pokud není hranice v zákoně stanovena, je možné uložit pokutu v základní výši do 1 000,- Kč a v příkazním řízení do 4 000,- Kč. U mladistvého (tj. fyzická osoba 15-18 let) se výše pokuty snižuje na polovinu, a nejvyšší možnou uloženou částkou jsou 2 000,- Kč.⁷⁶ V blokovém řízení lze uložit pokutu do výše 1 000,- Kč, a to v případě, pokud přestupkový nebo jiný zákon neumožňuje uložit pokutu vyšší.⁷⁷ Zákon o přestupcích stanoví, že pokuta uložená orgánem obce je příjmem obce, který rozhodoval o přestupku v prvním stupni. Pokuta uložená jiným správním orgánem ČR je příjmem státního rozpočtu.⁷⁸

Zákaz činnosti

Tato sankce je omezující a jejím cílem je zabránit pachateli v opětovném páčání přestupku. Jde o nejzávažnější zásah do pachatelova života, jelikož mu zakazuje vykonávat povolání, případně činnost k pobavení nebo uspokojování osobních zálib. Zákaz činnosti se může uložit samostatně, ale většinou se ukládá společně s jinou sankcí. Tato sankce se může uložit pouze tam, kde to zákon dovoluje. Například u přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, ostatním přestupkům na úseku dopravy, přestupků na úseku podnikání, zdravotnictví, zemědělství, myslivosti a rybářství. Tuto sankci dále lze uložit i na základě zvláštních zákonů.⁷⁹

Zákaz činnosti lze uložit na dobu stanovenou v příslušném zákoně, nejdéle na dobu 2 let.⁸⁰ Od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti lze upustit po uplynutí

⁷⁴ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 32.

⁷⁵ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 82.

⁷⁶ PŘIBYL, K., HEJDA, J. *Správní právo II*. České Budějovice, 2006, s. 168.

⁷⁷ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahující skutkové podstaty přestupků : právní úprava k 1. 4. 2009*. Praha, 2009, s. 58.

⁷⁸ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 84.

⁷⁹ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 84.

⁸⁰ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 84.

poloviny stanovené doby, prokázal-li pachatel svým přístupem, že další doba zákazu činnosti není potřeba.⁸¹

U mladistvých se doba zkracuje na polovinu, tudíž zákaz činnosti lze uložit nejdéle na dobu jednoho roku. Tato sankce se ukládá pouze v případě, že její výkon neovlivňuje přípravu pachatele na povolání. Návrh na upuštění od potrestání může za mladistvého podat jeho zákonný zástupce nebo orgán sociálně-právní ochrany dětí. „Úmyslné porušení zákazu činnosti může naplnit skutkovou podstatu trestného činu maření výkonu rozhodnutí, a lze uložit trest odnětí svobody až na jeden rok.“⁸²

Propadnutí věci

Podobně jako u zákazu činnosti je účelem propadnutí věci zabránit pachateli v opětovném páchání přestupku. V těchto případech jde o záměr odebrat pachateli prospěch, který přestupkem získal.⁸³ Propadnutá věc se stává majetkem státu. Tato sankce se neukládá, byla-li by hodnota (vyjádřená v Kč) zabrané věci v nepřiměřené hodnotě povaze přestupku.⁸⁴ Propadnout může věc, která náleží pouze pachateli přestupku. Není možno uplatnit tuto sankci na odcizenou, zpronevěřenou, svěřenou nebo vypůjčenou věc. Musí se jednat o věc, která byla použita nebo určena ke spáchání přestupku, byla přestupkem získaná či byla-li pořízena z prostředků získaných přestupkovou činností.⁸⁵

Zákaz pobytu

Jedná se o novou sankci za přestupek s účinností od 1. července 2012 (zákon č. 494/2012 Sb. v platném znění), kterým se mění mimo jiné i zákon o přestupcích. Tuto sankci lze uložit pouze za přestupky uvedené ve zvláštní části tohoto zákona, nebo v jiném zákoně. Možno ji uložit na dobu nejdéle tří měsíců. Přestupek musel být spáchán úmyslným jednáním a významně narušovat místní záležitosti veřejného pořádku. Nebo pachatel v posledních dvanácti měsících před dnem spáchání přestupku byl za podobný přestupek pravomocně uznán vinným. Přestupkové činnosti se dopustil na území stejné obce a uložení takové sankce je nezbytně nutné k zajištění ochrany místních záležitostí veřejného pořádku na území dané obce.⁸⁶

⁸¹ HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice, 2011, s. 107.

⁸² MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 85, 86.

⁸³ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 86.

⁸⁴ HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice, 2011, s. 107.

⁸⁵ ČERVENÝ, Z. *Přestupkové právo*. Praha, 2003, s. 35.

⁸⁶ *Nově ve sbírce zákonů*. Veřejná správa. 2013, roč. 24, č. 3, s. 23.

Tato sankce se nesmí uložit osobě, která má na území dané obce trvalý nebo hlášený pobyt. Zákaz pobytu spočívá v tom, že se pachatel nesmí po dobu trvání zákazu pobytu zdržovat na území obce nebo její části, v níž se opakovaně dopustil přestupku.⁸⁷ Úřad obce, může po souhlasu správního orgánu, který sankci uložil, udělit (na základě žádosti) písemné povolení ke krátkodobému pobytu. Povolení lze udělit za situace, kdy pachatel musí navštívit lékaře nebo orgán veřejné moci. Po uplynutí poloviny doby, na kterou byl zákaz uložen, lze od zbytku zákazu upustit a to v případě, pokud pachatel způsobem života prokázal, že další doba zákazu pobytu není nutná. O uložení této sankce i upuštění od ní se informuje Policie ČR.⁸⁸

4.4 Ochranná opatření

Nejsou sankcemi, ale užívají se vedle nich. Od sankcí se liší tím, že nemají způsobit pachateli újmu, ale chránit společnost před možnými následky přestupku. Jejich smyslem je snížení nebo odstranění nebezpečí dalšího porušení či ohrožení objektů chráněných přestupkovým zákonem. Mezi ochranné prostředky patří omezující opatření a zabránění věci.⁸⁹ Tyto prostředky znamenají určitou újmu a omezení osobní svobody a práv toho, komu jsou uloženy. Újmu nelze chápat jako postih, ale jako nevyhnutelný vedlejší účinek.⁹⁰ Stejně jako u sankcí musí být ochranné opatření podloženo zákonem.⁹¹

Omezující opatření

Spočívá v zákazu navštěvovat veřejná sportovní, tělovýchovné a kulturní akce, zákaz navštěvovat veřejně přístupná místa a místnosti, v nichž se podávají alkoholické nápoje.⁹² Lze je uložit pachateli „přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (§ 30), přestupku proti veřejnému pořádku (§§ 47, 48) a přestupku proti občanskému soužití (§ 49)”⁹³ – výše uvedené paragrafy

⁸⁷ *Nově ve sbírce zákonů*. Veřejná správa. 2013, roč. 24, č. 3, s. 23.

⁸⁸ ČESKO. Zákon č. 494 ze dne 5. června 2012, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., a některé další zákony. In *Sbírka zákonů*. 2012, částka 186, s. 6546, 6547, §15.

⁸⁹ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 87.

⁹⁰ ČERNÝ, J. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, okresních a krajských úřadů a dalších správních orgánů*. Praha, 2001, s. 75.

⁹¹ ČERVENÝ, Z. *Přestupkové právo*. Praha, 2003, s. 38.

⁹² Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Břežnice, ze dne 3.1.2013.

⁹³ ČESKO. Zákon České národní rady č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů české a slovenské federativní republiky*. 1990, částka 35, s. 815, 818 § 30, § 47-49.

jsou ustanovení přestupkového zákona. Uložit je lze na dobu nejdéle jednoho roku.⁹⁴ Ukládá se společně s další sankcí, tudíž v případě, že správní orgán upustí od uložení sankce, nemůže být uloženo ani omezující opatření. Místa a místnosti, které jsou pachateli přestupku zakázána, musí být v rozhodnutí o přestupku jednotlivě vyjmenovány. Zákaz se vztahuje pouze na určitou dobu (pouze na provozní dobu místa nebo místnosti), pokud by tam dotyčný vstoupil mimo tuto dobu, nejedná se o porušení omezujícího opatření.⁹⁵ Například v případě, že osoba vstoupí na fotbalový stadion v době, kdy se nebude hrát zápas, nejedná se o porušení tohoto opatření. Porušení omezujícího opatření se řeší dle § 21 odst. 1 písm. ch) přestupkového zákona tj. úmyslně nedodrží omezující opatření, lze za něj uložit pokutu do 3 000,- Kč.⁹⁶

Zabrání věci

Rozhodnout o zabrání věci může správní orgán, pouze pokud nebyla uložena sankce propadnutí věci. Zabraná věc musí být taková věc, která náleží pachateli, ale nelze ho za přestupek stíhat, protože zanikla jeho odpovědnost (byla udělena amnestie, neprojednal se přestupek ve lhůtě, pachatel není odpovědný pro nedostatek věku nebo pro nepřičetnost, pachatel zemřel aj). Zabraná věc nesmí být ve výrazném nepoměru k hodnotě spáchaného přestupku.⁹⁷ Zabráni vyžaduje odůvodněnou potřebu ochrany bezpečnosti osob, majetku nebo jiného obecného zájmu (např. zájem na ochraně mravnosti, na tom, aby z přestupku nebyl majetkový prospěch).⁹⁸

Přestupek nelze projednávat jeden rok od jeho spáchání, lhůta se počítá od okamžiku, kdy k jednání došlo, zákon ale umožňuje, aby věc, která má spojitost s přestupkem byla zabráná do dvou let od spáchání přestupku. Po pravomocném rozhodnutí o zabrání věci, věc náleží státu.⁹⁹

---

⁹⁴ HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice, 2011, s. 107.

⁹⁵ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 88.

⁹⁶ ČERNÝ, J. *Přestupkové řízení : příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, okresních a krajských úřadů a dalších správních orgánů*. Praha, 2001, s. 76.

⁹⁷ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 40.

⁹⁸ MATES, P. a kolektiv, *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha, 2010, s. 88.

⁹⁹ ČERNÝ, J. *Přestupkové řízení : příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, okresních a krajských úřadů a dalších správních orgánů*. Praha, 2001, s. 76.

5 Užší vymezení – návrhové přestupky

Stejně jako u trestných činů zákon o přestupcích stanoví, že u některých přestupků musí postižená osoba projevit vůli a zájem na tom, aby se věc řešila. V případě přestupků se musí podat návrh na projednání skutku. Návrh musí být podán příslušnému správnímu orgánu do 3 měsíců ode dne, kdy se žalobce (navrhovatel) o přestupku dozvěděl. Může ho podat postižená osoba sama, její zákonný zástupce nebo opatrovník.¹⁰⁰

K objasnění pojmu opatrovník: Opatrovnictví řeší zákon o rodině (zákon č. 94/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů), slouží k ochraně práv a zájmů nezletilého. O opatrovnictví a jeho rozsahu rozhoduje soud usnesením.¹⁰¹ Opatrovník se ustanovuje i v případě, že dítě zákonného zástupce má, ale v konkrétní věci potřebuje odbornou pomoc. Opatrovníkem může být fyzická osoba (způsobilá k právním úkonům) i orgán sociálně-právní ochrany dětí. Jeho funkce většinou zaniká splněním úkolu, pro který byl ustanoven.¹⁰²

Dále problematiku opatrovnictví řeší správní řád (zákon č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů) v ustanovení § 32. Správní orgán ustanoví opatrovníka osobě, která nemá procesní způsobilost a nemá zákonného zástupce, který by jí mohl zastupovat. Dále osobám, kterým brání jiná právní překážka, kvůli které nemohou v řízení činit úkony a nemají zmocněnce, právnické osobě, která nemá orgán způsobilý za ni jednat, osobám, které nejsou známé, nebo není známo místo jejich pobytu, osobám, kterým se nedaří doručovat, osobě, které pro její postižení nelze rozumět ani pomocí tlumočnicka, osobě, která má přechodnou duševní poruchu (rozhoduje se na základě lékařského posudku) aj.¹⁰³

Na návrh postižené osoby se projednávají přestupky podle § 49 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona tj. urážka na cti nebo vydání v posměch – v tomto případě se nemusí jednat pouze o osoby blízké. Dále se projednávají přestupky podle § 49 odst. 1 písm. b) a c) zákona o přestupcích a přestupky dle § 50 již zmíněného zákona. Tyto přestupky musí být spáchané mezi osobami blízkými. Jednotlivé skutkové podstaty těchto přestupků, jsou charakterizované v následující kapitole.

¹⁰⁰ FLEGL, V. *Přestupky a jiné správní delikty. 1. vydání.* Praha, 1998, s. 23.

¹⁰¹ EPRAVO.CZ: *Sbírka zákonů, judikatura, právo.* [online]. 1999-2013. [cit. 2013-02-04]. Dostupné na WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/opatrovnik-v-zakone-o-rodine-16871.html>>. ISSN 1213-189X.

¹⁰² PLECITÝ, V. *Zákon o rodině : stav k 1. 10. 2007.* Praha, 2007, s. 107.

¹⁰³ ONDRUŠ, R. *Správní řád - nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami.* Praha, 2005, s. 129, 130.

V případě, že v průběhu řízení o přestupcích podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. b) a c) přestupkového zákona nebo přestupku podle § 50 již zmíněného zákona, které byly zahájeny na návrh postižené osoby, dojde správní orgán ke zjištění, že řešený přestupek nebyl spáchán mezi osobami blízkými, pokračuje v řízení z úřední povinnosti.¹⁰⁴

Osoba blízká

Pojem osoba blízká je specifikován mimo jiné v trestním zákoníku č. 40/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně v § 125 je uvedeno, že „osobou blízkou se rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec, manžel a partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní.“¹⁰⁵ Může jít například o druha a družku, žijící ve společné domácnosti a mající spolu děti, dále se může jednat o strýce a neteř, švagra a švagrovou aj.

Před zahájením přestupkového řízení musí správní orgán poučit účastníky o tom, co se rozumí pojmem osoba blízká. Ty následně mohou spolehlivě prohlásit, zda se cítí, být v projednávaném případě osobu blízkou či nikoliv.

K objasnění osvojitele a osvojení:

Osvojení dítěte = forma náhradní rodinné péče, osvojitelé jsou na základě rozhodnutí soudu zapsáni v rodném listě dítěte jako rodiče. Osvojení I. stupně neboli osvojení prosté, tím vzniká příbuzenský poměr, osvojitelé se nezapisují do rodného listu dítěte a je soudem zrušitelná. Druhým stupněm je nezrušitelné osvojení, tím vzniká příbuzenský poměr, osvojitelé se zapisují do rodného listu a nelze ho soudem zrušit, ani převést na osvojení I. stupně.¹⁰⁶

---

¹⁰⁴ HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : právní úprava k 1. 5. 2008*. Praha, 2008, s. 140.

¹⁰⁵ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. února 2009 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 11, s. 382 § 125.

¹⁰⁶ KUČERA, R. *ABZ slovník cizích slov*. [online]. [cit. 2013-02.04]. Dostupné na WWW: <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/osvojeni-ditete-nezrusitelne>>.

5.1 Účastníci řízení

Kdo může být účastníkem řízení, stanoví zákon o přestupcích v ustanovení § 72, každý z účastníků má jiné postavení.

Mezi účastníky řízení patří:

Obviněný – může být pouze fyzická osoba, která v době spáchání přestupku dosáhla věku 15 let a je podezřelá ze spáchání přestupku. Obviněným se stává okamžikem zahájení řízení – většinou předvoláním k ústnímu jednání.¹⁰⁷ Obviněný má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu, k důkazům, které může navrhopvat, dále může podávat návrhy, opravné prostředky aj. Jako jediný se může odvolat proti všem částem rozhodnutí o přestupku.¹⁰⁸ Na tuto osobu se hledí jako na nevinnou, dokud její vina není vyslovena pravomocným rozhodnutím o přestupku. Správní orgán musí obviněnému vinu prokázat. Neplatí v přestupkovém řízení, že by obviněný dokazoval svou nevinu. V pochybnostech platí zásada „in dubio pro reo” tzn. v pochybnostech ve prospěch obviněného.¹⁰⁹

Poškozený – je účastníkem řízení pouze v případech, kdy se projednává náhrada majetkové škody, která byla této osobě způsobena přestupkem, a poškozený uplatnil nárok na náhradu škody. Poškozeným může být fyzická i právnická osoba, která má právo se odvolat pouze proti části rozhodnutí, týkající se výše škody.¹¹⁰

Vlastník věci, která může být nebo byla zabráná – jedná se o fyzickou nebo právnickou osobu, která se účastní pouze části řízení, které se týká zabrání věci. Odvolání podané touto osobou může směřovat pouze proti výrokům týkajícím se zabrání věci.¹¹¹ Problematika zabrání věci jako druhu ochranného opatření již byla v předchozí kapitole vysvětlena.

---

¹⁰⁷ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 51, 53.

¹⁰⁸ HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : právní úprava k 1. 4. 2002*. Praha, 2002, s. 155.

¹⁰⁹ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 52.

¹¹⁰ ČERNÝ, J. *Přestupkové řízení : příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, okresních a krajských úřadů a dalších správních orgánů*. Praha, 2001, s. 45.

¹¹¹ HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : právní úprava k 1. 4. 2002*. Praha, 2002, s. 155.

Navrhovatel – je fyzická osoba, na jejíž návrh bylo řízení zahájeno. Jedná se o řízení, které se nezahájilo z moci úřední, ale které se vede proto, že byl podán návrh na jeho zahájení, jde o tzv. řízení s návrhovými přestupky. Bez návrhu postižené osoby (jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka) nelze řízení zahájit.¹¹²

Poškozený, vlastník věci zabrané a navrhovatel mohou v řízení o přestupku jednat samostatně, pouze pokud dosáhli zletilosti tj. 18 let. Jinak musí být v řízení zastoupeni.¹¹³ Problematiku zastupování řeší správní řád. Podle ustanovení § 31 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů) je zástupcem zákonný zástupce, opatrovník nebo zmocněnec.¹¹⁴ Problematika opatrovnictví byla vysvětlena v předešlé kapitole.

5.2 Přestupky proti občanskému soužití

V ustanovení § 49 přestupkového zákona jsou skutkové podstaty přestupků proti občanskému soužití.

Přestupku se dopustí ten, kdo:

- a) „Jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,
- b) jinému z nedbalosti ublíží na zdraví,
- c) úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním,
- d) omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin,
- e) působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný.“¹¹⁵

¹¹² ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 52.

¹¹³ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 54.

¹¹⁴ ONDRUŠ, R. *Správní řád - nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha, 2005, s. 129.

¹¹⁵ HORZINKOVÁ, E. ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : právní úprava k 1. 4. 2002*. Praha, 2002, s. 105.

Přestupku se dopustí ten:

kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch. Tímto ustanovením je chráněna čest osoby, ale jen před výslovně uvedenými útoky ve skutkové podstatě – tudíž před urážkou, nebo vydáním v posměch, tj. zesměšňování. Urážka je projev nevážení si osoby, patří sem nadávka, vyhrožování, hanlivá nebo posměšná gesta, ale také pohlavek (v případě, že se nejedná o ublížení na zdraví). Dle některých výkladů přestupkového zákona lze pohlavek považovat za urážku. V praxi je nutné posoudit jednotlivý konkrétní případ s ohledem na to, jak čin vnímá poškozená osoba. Zda je pohlavek pro ni pouze urážkou, nebo zda jednání vnímá jako ublížení na zdraví.¹¹⁶ U výše uvedených případů se jedná se o úmyslné jednání – tudíž pachatel věděl, že jeho konání je urážlivé nebo zesměšňující.

kdo jinému z nedbalosti ublíží na zdraví, jedná se o případ, kdy k ublížení na zdraví nedošlo porušením závažné povinnosti, vyplývající ze zaměstnání nebo povolání pachatele, z jeho postavení či funkce. Ublížení na zdraví znemožňuje oběti provádět obvyklé činnosti.¹¹⁷ Pachatelem tohoto přestupku může být kdokoliv, ale nesmí se z jeho strany jednat o úmyslné jednání.

kdo úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním. Chráněným vztahem je v tomto případě více objektů – zdraví, čest, dobré mravy, občanské soužití aj. Vyhrožování újmou na zdraví je přestupkem v případě, že se nejedná o trestný čin. Drobné ublížení na zdraví je třeba odlišit od ublížení na zdraví, které je trestným činem. Důležité hledisko je zde stupeň společenské nebezpečnosti. Její posouzení není zcela jednoznačné, proto se používá praxe soudní judikatury. Zkoumá se, zda jde o takovou poruchu, že poškozenému ztěžuje obvyklý způsob života na dobu kolem sedmi až deseti dnů, v tomto případě se jedná o přestupek, v ostatních případech jde již o trestný čin. Nepravdivé obvinění směřuje vůči konkrétní osobě, které pachatel chce úmyslně přivodit stíhání za přestupek. Schválností je neoprávněné zasáhnutí do cizího života, za účelem znepříjemnit a narušit spokojené žití (schválnosti mají povahu hrubého jednání).¹¹⁸

kdo omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon jejich práv. Národnostní menšina je společenství občanů žijící na území

¹¹⁶ Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Březnice, ze dne 27.2.2013.

¹¹⁷ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahující skutkové podstaty přestupků : právní úprava k 1. 4. 2009.* Praha, 2009. s. 211-214.

¹¹⁸ HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : právní úprava k 1. 4. 2002.* Praha, 2002, s. 120-121.

České republiky, které se odlišuje od ostatních občanů zpravidla etnickým původem, jazykem a kulturou. Tvoří početní menšinu obyvatelstva a projevuje vůli být považováno za menšinu s vlastní kulturou, tradicemi a jazykem. Příslušníkem je občan, který se hlásí k jiné než české národnosti a projevuje zájem být považován za příslušníka národnostní menšiny.¹¹⁹ Práva národnostních menšin jsou v zákoně č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a ve zvláštních předpisech nebo mezinárodních smlouvách o lidských právech a základních svobodách, kterými je ČR vázána.¹²⁰ Výše uvedené právní předpisy chrání příslušníky národnostních menšin ve společnosti před rasovou diskriminací.

Výše pokuty, kterou lze uložit za přešůpek proti občanskému soužití (§ 49 přešůpkového zákona) se u jednotlivých skutkových podstat liší. U odst. 1 písm. a) za ublížení na cti urážkou nebo vydáním v posměch lze uložit pokutu do 5 000,- Kč. Za přešůpek podle odst. 1 písm. b) a e) lze uložit pokutu do výše 20 000,- Kč. U odst. 1 lze uložit spolu s pokutou zákaz pobytu.¹²¹

U přešůpku urážky na cti (tj. ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) přešůpkového zákona), ten, kdo je uražen na cti musí podat návrh vždy, jinak není řízení zahájeno. A to i v případě, že přešůpek není spáchán mezi osobami blízkými. V dalších ustanovení § 49 přešůpkového zákona se podává návrh pouze v případech, jsou-li přešůpky spáchány mezi osobami blízkými (kdo je osoba blízká již bylo v práci vysvětleno), v ostatních případech se projednávají přešůpky z úřední povinnosti, tedy bez návrhu.¹²²

U přešůpků, kdy se jedná o urážku na cti je povinností správního orgánu pokusit se smířit uraženého na cti a obviněného. Pokus o smír v případech přešůpků urážky

---

¹¹⁹ ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 10. 7. 2001 o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. 2010-2013, [cit. 2013-02-25] částka 104. Dostupné na WWW:<<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-273>>.

¹²⁰ HÖRZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přešůpky a správní trestání: právní úprava k 1. 4. 2002*. Praha, 2002, s. 121.

¹²¹ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přešůpcích. In: *Sbírka zákonů České a slovenské federativní republiky*. [online]. 2010-2013, [cit. 2013-03-27] částka 35. Dostupné na WWW:<<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>>.

¹²² Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přešůpkové komise města Březnice, ze dne 27. 2. 2013.

na cti je povinným stádiem správního řízení.¹²³ Opomenutí pokusu o smír je nezákonným postupem správního orgánu. Úspěšné uzavření smíru mezi obviněným z přestupku a uraženým na cti je zvláštním důvodem pro zastavení řízení (viz. § 76 odst. 1 písm. k) přestupkového zákona). Pokud nedošlo ke smíru, pokračuje správní orgán v přestupkovém řízení a rozhodne na základě výsledků dokazování.¹²⁴

5.3 Přestupky proti majetku

Tato skupina je po přestupcích proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích druhou nejpočetnější skupinou páchaných na našem území. Následují je přestupky na úseku veřejného pořádku a občanského soužití. Pachatelem přestupku proti majetku může být kdokoliv, kdo jedná způsobem uvedeným v zákoně.¹²⁵

Podle § 50 přestupkového zákona se přestupku dopustí ten, kdo:

- a) „úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku nebo se o takové jednání pokusí,
- b) úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby,
- c) úmyslně ukryje nebo na sebe nebo na jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.“¹²⁶

Přestupku se dopustí ten:

kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci. Tato skutková podstata se vztahuje

¹²³ HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : právní úprava k 1. 5. 2008.* Praha, 2008, s. 153.

¹²⁴ PRŮCHA, P., SKULOVÁ, S. *Správní právo : procesní část.* Brno, 2003. s. 159.

¹²⁵ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahující skutkové podstaty přestupků : právní úprava k 1. 4. 2009.* Praha, 2009. s. 219.

¹²⁶ HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : právní úprava k 1. 4. 2002.* Praha, 2002, s. 121, 122.

na každý majetek, který chce někdo úmyslně poškodit. Definice útoků jsou kvalifikované v trestním zákoně č. 40/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů:¹²⁷

§ 205 krádež – pachatel si přisvojí věc tím, že se jí zmocní

§ 206 zpronevěra – pachatel si přisvojí cizí věc, která mu byla svěřena

§ 209 podvod - pachatel sebe, nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije jeho omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti

§ 228 poškození cizí věci - pachatel zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc.

Škoda na majetku nesmí dosáhnout částky 5 000,- Kč, jinak se nejedná o přestupek, ale trestný čin. Dále jde o trestný čin, v případě, že byla krádež spáchána vloupáním, pachatel se bezprostředně po činu snažil uchovat věc násilím, kradenou věc měl jiný na sobě nebo při sobě, nebo byl-li pachatel za krádež v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán. Ve výše uvedených případech se může jednat i o věc menší hodnoty než již zmíněných 5 000 Kč.¹²⁸

kdo úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby. Tato skutková podstata je naplněna pokud někdo dočasně užívá cizí majetek bez povolení majitele (v tomto případě má pachatel v úmyslu věc vrátit), nebo si přivlastní věc, kterou našel a nenahlásí nález věci. Přivlastnění věci bez přivolení oprávněné osoby může být například omylem vlastníka i osoby, která si věc přivlastnila.¹²⁹

kdo úmyslně ukryje nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno. V § 214 trestního zákona je kvalifikované toto chování jako **podílnictví**. V případě podílnictví nezáleží na tom, jakou hodnotu věc měla, ale jakým způsobem byla získána (přestupkovou nebo trestnou činností). Ten, na koho byla věc převedena, musí vědět, že jde o věc získanou přestupkovou činností nebo za výnos z přestupkové činnosti pořízenou. Tuto skutečnost je nutné prokázat.¹³⁰

¹²⁷ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. února 2009 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 11, s. 399, 400, 406 § 205, §206, §209, §228.

¹²⁸ HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : právní úprava k 1. 4. 2002*. Praha, 2002, s. 122, 123.

¹²⁹ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahující skutkové podstaty přestupků : právní úprava k 1. 4. 2009*. Praha, 2009. s. 220,221.

¹³⁰ HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : právní úprava k 1. 4. 2002*. Praha, 2002, s. 124.

Za přešupek proti majetku může správni orgán uložít pokutu až do výše 15 000,- Kč nebo zákaz pobytu.¹³¹

U přešupu proti majetku je zahájeno řízení z úřední povinnosti, tedy bez podání návrhu postižené osoby. Výjimkou jsou případy, kdy jsou přešupky spáchané mezi osobami blízkými. V těchto případech je podání návrhu nutné, jinak by přešupkové řízení nemohlo být zahájeno.¹³²

Dále se na návrh postižené osoby projednávají přešupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu (zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů § 125c odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu – přešupku se dopustí ten, kdo způsobí dopravní nehodu, při které je jinému ublíženo na zdraví¹³³) spáchané mezi osobami blízkými. Tento druh přešupků však neprojednává komise k projednávání přešupků (dále jen KPP) města Březnice, ale orgán obce s rozšířenou působností tj. KPP města Příbram. Vzhledem k tomu, že práce je zaměřena na přešupkové řízení u zvláštního orgánu obce Březnice, nebude v práci tato problematika podrobněji řešena.

5.4 Domáci násilí

Jedním z okruhů přešupků, které se projednávají na návrh postižené osoby, jsou přešupky, mající znaky domácího násilí, tudíž je nutno tento pojem objasnit. Uvnitř rodinných a partnerských vztahů, může docházet k různým incidentům. Ne všechny však lze označit jako domácí násilí. Podstatným znakem domácího násilí je tzv. týrání, které činí soužití nesnesitelným.¹³⁴

Domáci násilí je dlouhodobé fyzické, psychické nebo sexuální násilí mezi osobami blízkými, ke kterému dochází v jejich soukromí, opakovaně a mimo kontrolu veřejnosti. Většinou se četnost případů násilí zvyšuje. Oběť nemá schopnost tyto incidenty zastavit a vyřešit narušený vztah.¹³⁵

¹³¹ PŘIBYL, K., HEJDA, J. *Správni právo II*. České Budějovice, 2006, s. 175.

¹³² Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přešupkové komise města Březnice, ze dne 27.2.2013.

¹³³ ČESKO. Zákon č. 361 ze dne 14. 9. 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. 2010-2013, [cit. 2013-02-25] částka 98. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>>.

¹³⁴ POLICIE ČR. *Domáci násilí. Nebud'me slepi k domácímu násilí*. [online]. 2010 [2013-03-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/domaci-nasili-644841.aspx>>.

¹³⁵ BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ. *Domáci násilí*. [online]. 2007 [cit. 2013-03-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.domacinasili.cz/domaci-nasili/>>.

Příčin vzniku domácího násilí může být mnoho. Mohou to být příčiny všeobecně známé např. alkohol, povahové vlastnosti partnera, momentální duševní porucha nebo dlouhodobá vztahová nespokojenost. Dále specifické okolnosti vyplývající z osobnosti pachatele, jako například pachatel byl sám v minulosti týranou osobou.

Znaky domácího násilí:¹³⁶

- 1) **Opakování a dlouhodobost** – nejedná se o jedno napadení, tím pouze domácí násilí začíná.
- 2) **Eskalace** – útoky se stupňují od útoku proti důstojnosti k fyzickým útokům až k trestným činům ohrožující zdraví a život
- 3) **Rozdělení rolí osoby ohrožené a osoby násilné** – nejedná se o vzájemné napadení, hádky, spory, kde by bylo rovné nebo střídavé postavení stran incidentu. Agresor je tu vždy jeden a stále stejný.
- 4) **Neveřejnost** – probíhá za zavřenými dveřmi bytu nebo domu, bez přítomnosti svědků.

Zákon č. 135/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů přinesl nový způsob řešení domácího násilí a to vykázaní orgánem Policie ČR. Od 1. ledna 2007 je policie oprávněna v případě zjištění, že se jedná o domácí násilí, násilnou osobu z bytu nebo domu obývaného společně s obětí vykázat. Dále může agresorovi zakázat vstup do společného obydlí a jeho bezprostředního okolí v případě, že hrozí jeho další útoky. Vykázání je na dobu 10 dnů. Jedná se o preventivní opatření, které chrání zdraví a život ohrožených osob. Osoba, která je nucena opustit obydlí, má právo si za přítomnosti policie vzít věci sloužící k osobní potřebě a poté odevzdá příslušníkům policie klíče od společného obydlí. Oběť také může podat návrh soudu, aby vydal předběžné opatření, kterým násilnou osobu vykáže na jeden měsíc a to i v případě, že nepředcházelo vykázaní policií. V případě, že v době vykázaní, je zahájeno řízení ve věci samé (rozvod manželství, svěření dětí do péče, úprava práva bytu aj.), může soud na návrh ohrožené osoby prodloužit dobu předběžného opatření, nejdéle na jeden rok.¹³⁷

---

¹³⁶ POLICIE ČR. *Domácí násilí. Nebuďme slepí k domácímu násilí*. [online]. 2010 [2013-03-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/domaci-nasili-644841.aspx>>.

¹³⁷ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Domácí násilí – institut vykázaní a další informace*. [online]. 2010 [cit. 2013-03-07]. Dostupné na WWW <<http://www.mvcr.cz/clanek/domaci-nasili-institut-vykazani-a-dalsi-informace.aspx>>.

5.5 Návrh na projednání

Návrh na projednání přestupku může podat osoba postížená přestupkem, její zákonný zástupce nebo opatrovník. Osoba, která je oprávněna podat návrh na projednání přestupku je tzv. navrhovatelem a je účastníkem řízení.¹³⁸ Návrh musí být podán „do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o přestupku, nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení“.¹³⁹ Dobu není možno prodloužit ani zkrátit. Osoba, která může v konkrétním případě podat návrh, obdrží od správního orgánu poučení o přestupcích projednávaných na návrh, viz Příloha I. kde jsou informace, jaké přestupky se projednávají pouze na návrh postížené osoby, do kdy je nutno návrh podat a náležitosti, které musí samotný návrh obsahovat. Přílohou tohoto poučení je tiskopis návrhu na projednávání přestupků.

U návrhových přestupků musí postížená osoba jednoznačně písemně vyjádřit požadavek na projednání přestupku. Může tak učinit vlastním podáním nebo je návrh na její žádost sepsán správním orgánem. V praxi sledovaný správní orgán KPP města Březnice řeší případy návrhových přestupků tak, že postížené osobě zasílá tiskopis (formulář) k podání návrhu na projednání přestupku spolu s poučením a průvodním dopisem. V něm jsou obsaženy veškeré informace jak postupovat v případě, že se postížená osoba rozhodne návrh podat.¹⁴⁰

Návrh na projednání přestupku musí mít dané náležitosti (trvalé bydliště oběti i pachatele, datum narození, popsaní přestupku co nejpřesněji – kde k němu došlo, kdy a jak). Postížená osoba ve většině případů využije tiskopis příslušného správního orgánu, který obdrží spolu s poučením k přestupkům projednávaných na návrh, viz Příloha II. Správní orgán musí poučit navrhovatele před podáním návrhu o případných důsledcích vyplývajících pro něho z projednávání přestupků – zejména o možné náhradě správních nákladů.

Navrhovatel je povinen uhradit náklady spojené s projednáváním přestupku v případě, když se projednávání zastaví z důvodu, že se skutek nestal nebo není přestupkem, případně skutek nespáchal ten, kdo je obviněný z přestupku, spáchání přestupku nebylo obviněnému prokázáno, dále v případě, když navrhovatel vezme svůj návrh na zahájení řízení zpět, nebo v případě, ač řádně a včas předvolán, se navrhovatel

¹³⁸ ČERNÝ, J. *Přestupkové řízení : příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, okresních a krajských úřadů a dalších správních orgánů*. Praha, 2001, s. 59.

¹³⁹ HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : právní úprava k 1. 4. 2002*. Praha, 2002, s. 149.

¹⁴⁰ Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Březnice, ze dne 27.2.2013.

k ústnímu jednání neodstaví. Ve výše uvedených případech je navrhovateli uložena povinnost uhradit náklady spojené s projednáváním přestupku, které jsou stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra ČR č. 231/1996 ve znění vyhlášky č. 340/2003 paušální částkou 1 000,- Kč.

Nejčastější důvody nepodání návrhu na zahájení přestupkového řízení dle členů KPP města Březnice jsou:¹⁴¹

- Zúčastněné osoby při incidentu zavolají policii, která situaci na místě vyřeší (zklidní účastníky, odveze na protialkoholní záchytnou stanici apod.). Od incidentu k výzvě správního orgánu k podání návrhu postiženého, uběhne určitá doba (1 měsíc i déle). Během této doby emoce účastníků opadnou, mnohdy se situace vyřeší a zúčastněné osoby se jí nechtějí dále zabývat.
- Vliv má také to, že po obdržení tiskopisu a formuláře si postižená osoba uvědomí, že nemá dostatek důkazů k prokázání přestupku. Incidentu jsou ve většině případů přítomny jen 2 osoby (oběť a agresor) a mohlo by se jednat o tvrzení proti tvrzení. Z toho vyplývá, že v případě neprokázání přestupku by musel navrhovatel hradit paušální částku nákladů řízení 1 000,- Kč. Pro velkou skupinu osob, kterých se návrhové přestupky ve většině případů týkají, se nejedná o zanedbatelnou částku (osoby na hranici hmotné nouze, sociálně slabé rodiny, rozvádějící se, apod.).
- Pokud se jedná o přestupky mezi osobami blízkými, mohou si účastníci uvědomit, že svoji rodinnou situaci nechtějí řešit s „úřady“ – např. matka oznámí fyzické napadení, popř. krádež synem a situaci považuje za vyřízenou tím, že zakročí policie, a dál nechce se k incidentu vracet a řešit ho.

---

¹⁴¹ Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Březnice a JUDr. Zdeňkem Berchtoldem, předsedou KPP města Březnice ze dne 14. 3. 2013

5.6 Správní orgán obce Březnice (komise k projednávání přestupků)

K projednávání přestupků je příslušný správní orgán ten, v jehož obvodu k přestupkové činnosti došlo. Dále jsou věcně příslušné i další orgány, které stanoví zákon o přestupcích nebo jiný zákon. Přestupky projednávají obce (orgány obcí), Policie ČR, jiné správní orgány stanovené podle zvláštního zákona.¹⁴² Návrhové přestupky může projednávat pouze orgán obce a to KPP.

Obce, které patří do stejného správního obvodu obce s rozšířenou působností, mohou se souhlasem příslušného krajského úřadu mezi sebou uzavřít veřejnoprávní smlouvu. Na základě této smlouvy bude jedna obec vykonávat přenesenou působnost nebo její část pro jinou obec, obce. Veřejnoprávní smlouvy se vztahují i na projednávání přestupků. Veřejnoprávní smlouvy (na úseku projednávání přestupků) uzavírají obce, které nemají pro zřízení přestupkové komise vytvořené potřebné podmínky.¹⁴³ Obec, která uzavře veřejnoprávní smlouvu s městem Březnice, platí městu za projednávání přestupku určitou částku, která je příjmem rozpočtu města. Krajský úřad vyčlení z rozpočtu na přestupkovou činnost každé obci určitou částku. Obec hradí smluvní částku za přestupky spáchané jejími občany městu Březnice jednou za půl roku.¹⁴⁴

KPP města Březnice projednává přestupky na základě veřejnoprávních smluv pro obce:¹⁴⁵ (Počet obyvatel je stav ke dni 1. 1. 2012)¹⁴⁶

Volenice od 27. dubna 2007 (400 obyvatel)

Počaply od 24. dubna 2007 (102 obyvatel)

Nestrašovice od 28. června 2008 (70 obyvatel)

Starosedlský Hrádek od 18. července 2008 (136 obyvatel)

Existují obce, které s Březnicí nemají uzavřenou veřejnoprávní smlouvu, ale na základě rozhodnutí krajského úřadu má město povinnost za ně přestupky projednávat. V těchto případech za projednávání přestupky neplatí příslušné obce,

¹⁴² ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 45.

¹⁴³ ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. Praha, 2003, s. 46.

¹⁴⁴ Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Březnice, ze dne 27.2.2013.

¹⁴⁵ Interní zdroj MěÚ Březnice

¹⁴⁶ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Statistiky - počty obyvatel v obcích*. [online]. 2010 [cit. 2013-03-03]. Dostupné na WWW <<http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcích.aspx>>.

ale přímo krajský úřad ve formě vyšší částky prostředků poskytovaných na výkon přenesené působnosti městu Březnice.¹⁴⁷

Jsou to obce:¹⁴⁸ (Počet obyvatel je stav ke dni 1. 1. 2012)¹⁴⁹

Drahenice od 1. dubna 2003 (160 obyvatel)

Hlubyně od 1. dubna 2005 (133 obyvatel)

Horčápsko od 1. dubna 2005 (90 obyvatel)

Hudčice od 1. dubna 2003 (259 obyvatel)

Chrást od 1. dubna 2003 (212 obyvatel)

Svojšíce od 1. listopadu 2008 (105 obyvatel)

Tušovice od 1. října 2004 (99 obyvatel)

Tochovice od 1. prosince 2004 (621 obyvatel)

Koupě od 1. listopadu 2008 (136 obyvatel)

Město Březnice je obcí s pověřeným obecním úřadem, o rozloze 1 946 ha a počtem obyvatel 3 555.¹⁵⁰ Částmí obce jsou Březnice, Bor, Dobrá Voda, Martinice, Přední Poříčí a Zadní Poříčí. Komise k projednávání přestupků této obce je zřízena na základě zřizovací listiny, viz Příloha III. V této listině je uvedeno složení KPP. Komise jedná a rozhoduje v tříčlenném složení, předseda je osoba s právnickým vzděláním nebo se zvláštní odbornou způsobilostí pro projednávání přestupků. A dále obsahuje jmenovitě osoby, které mohou vykonávat funkci předsedy, a které funkci člena tohoto orgánu.

Z jednacního řádu komise k projednávání přestupků, viz Příloha IV. se zjistí, že KPP projednává přestupky spáchané v územním obvodu města Březnice, dále přestupky postoupené jinými orgány, jejichž projednávání je přeneseno na komisi na základě veřejnoprávních smluv, a také přestupky, o jejichž projednávání rozhodl krajský úřad.

Dále je v jednacím řádu stanoveno, že projednávání přestupkových případů nařizuje předseda ve spolupráci se zapisovatelem. Jednání KPP je neveřejné, pokud zákon nebo správní orgán neurčí jinak. Předseda vede řízení a klade účastníkům řízení

---

¹⁴⁷ Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Březnice, ze dne 27.2.2013.

¹⁴⁸ Interní zdroj MěÚ Březnice

¹⁴⁹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Statistiky - počty obyvatel v obcích*. [online]. 2010 [cit. 2013-03-03]. Dostupné na WWW <<http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>>.

¹⁵⁰ BŘEZNICE. *Oficiální stránky města*. [online]. 2013 [2013-03-06]. Dostupné na WWW <<http://www.breznice.cz/>>.

otázky. Členové mohou před zahájením hlasování podat návrh na usnesení. Komise se usnáší většinovým počtem hlasů. Nejprve se hlasuje o vině, pak o sankci, náhradě škody, o nákladech řízení, rozhodnutí jako celku a nakonec se hlasuje o ostatních záležitostech. Protokol o hlasování se podepíše a zalepí do obálky. Při nahlížení do spisu účastníky řízení, jejich zástupci, případně jinými osobami je vyloučeno nahlédnout do protokolu o hlasování.

6 Empirická část - kazuistiky

Tato kapitola obsahuje kazuistiky (konkrétní příklady návrhových přestupků), které řešil zvláštní orgán města Březnice – komise k projednávání přestupků. Příklady konkrétních návrhových přestupků jsou praktickou ukázkou činnosti KPP města Březnice a jejího postupu v jednotlivých případech. Dále je u příkladů uvedena úvaha, o výsledku přestupkového řízení, například proč postižená osoba netrvala na projednání přestupku (nepodala návrh, kterým by vyjádřila požadavek na zahájení přestupkového řízení).

Dále kapitola obsahuje rozhovory s předsedou KPP města Březnice panem JUDr. Zdeňkem Berchtoldem a členkou komise (ve většině případů i zapisovatelkou) paní Dagmar Nesvedovou. Tyto rozhovory mimo jiné nastíní problematiku přestupkové činnosti v působnosti KPP města Březnice z pohledů členů komise.

6.1 Příklad 1.¹⁵¹

Nevlastní bratři 23 let a 18 let se dle oznámení Policie ČR měli dopustit dne 29. 7. 2012 přestupku proti občanskému soužití podle § 49, odst. 1c) zákona o přestupcích č. 200/1990 Sb.

Mladší bratr podle oznámení policie měl být fyzicky napaden v bytě své matky svým starším nevlastním bratrem (sourozenci – každý má jiného otce) a při tomto incidentu měl utrpět drobnou oděrku na malíčku pravé ruky. Lékařské ošetření nevyhledal žádný ze sourozenců, jiná škoda způsobena nebyla. Mladší bratr byl pod vlivem alkoholu.

Postup správního orgánu:

Spis byl na MěÚ Březnice doručen 23. 8. 2012. Po prostudování spisu dospěla komise k projednávání přestupků k závěru, že se jedná o návrhový přestupek spáchaný mezi blízkými osobami. Dle ustáleného výkladu zákona se za osoby blízké považují i nevlastní sourozenci. Přestupek je proto možné projednat pouze na návrh postižené osoby. KPP tedy oběma bratrům odeslala dne 6. 9. 2012 sdělení k přestupku projednávanému na návrh spolu s tiskopisem, který mohou v případě podání návrhu

---

¹⁵¹ Interní zdroj MěÚ Březnice

použit a dále s poučením k návrhovým přestupkům. Toto sdělení bylo zasláno oběma bratřům do vlastních rukou.

Lhůta k podání návrhu byla do 29. 10. 2012 (tj. 3 měsíce ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o přestupku nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení). V této zákonné lhůtě žádný z bratrů návrh na projednání přestupku nepodal. KPP tedy dne 5. 11. 2012 jako správní orgán příslušný podle § 53 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, podle § 66 odst. 3 písm. a) přestupkového zákona, tj. **z důvodu, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku nebo postoupení věci, věc odložila, aniž by zahájila řízení.**

O odložení věci vyhotovila záznam o odložení věci, který se zakládá do spisu, nikomu z účastníků se neoznamuje.

Tím je celá věc ze strany správního orgánu vyřízena.

Úvaha – proč nebyl podán návrh:

Bratři již na policii nepodalí vysvětlení s odůvodněním, že jsou osoby blízké a nechtějí se k věci vyjadřovat. Incident zřejmě s odstupem času vyhodnotili tak, že je pro ně vyřízený a nechtějí ho dále projednávat před správními orgány.

Důvodem mohlo být také to, že incidentu nebyl kromě matky nikdo jiný přítomen a mohli dospět k závěru, že by se těžko prokazovalo, kdo koho jakým způsobem napadl a hrozila by pak úhrada nákladů řízení pro každého z nich.

Vzhledem k místní znalosti členové KPP uvádějí, že se jedná o osoby, které byly projednávány pro různé přestupky již několikrát a že podobné incidenty jsou v jejich rodině poměrně časté. Takže zřejmě berou bratři podobné incidenty jako běžnou součást svého rodinného soužití, zavolají policii, která aktuální situaci zklidní a vyřeší, oni sami si potom věc vyřikají, a dále se jí již nehodlají zabývat.

6.2 Příklad 2.¹⁵²

Muž dle oznámení policie se přestupku dopustil dne 2. 6. 2012 tím, že vulgárními výrazy napadl svou sousedku.

---

¹⁵²Interní zdroj MěÚ Březnice

Postup správního orgánu:

Po prostudování spisu zaslal správní orgán postižené osobě sdělení, že se jedná o návrhový přestupek. V dopise postiženou informoval, že k zahájení správního řízení je třeba podat návrh. Zároveň zaslal poučení k tomuto typu přestupků a tiskopis, který by mohla uražená žena v případě, že by se rozhodla návrh podat použít.

Přestupek byl spáchaný 2. 6. 2012, tudíž lhůta, do kdy mohla žena návrh podat, jsou 3 měsíce, ode dne, kdy se o přestupku dozvěděla – tedy do 2. 9. 2012. Žena svého práva využila a návrh na zahájení přestupkového řízení podala na zasláném tiskopise dne 4. 7. 2012, tedy ve stanovené lhůtě.

Správní orgán nařídil ústní jednání, ke kterému pozval účastníky řízení: obviněného muže, navrhovatelku (uraženou ženu), dále 2 svědky, kteří byli přítomni incidentu. Při ústním jednání byly provedeny výpovědi všech účastníků včetně svědků. Navrhovatelka uváděla, že se cítila uražená vulgárními výrazy. Svědkové potvrdili, že urážky slyšeli. Obviněný uvedl, že navrhovatelku tituloval nějakými výrazy, ale nepovažoval je za nadávky. Navrhovatelce se za své jednání omluvil a byl ochoten přistoupit na smír.

Navrhovatelka s omluvou souhlasila a přistoupila, že se přestupkové řízení zakončí smírem. Dosažení smíru se poznamená do spisu (resp. protokolu), samotné rozhodnutí se o něm nevydává. Uzavření smíru je důvodem k zastavení řízení dle § 76 odst. 1 písm. k) přestupkového zákona. Náhrada nákladů řízení se v případě smíru neukládá.

6.3 Příklad 3.¹⁵³

Obvodní oddělení policie zaslalo oznámení, které obviňovalo ženu ze zasílání vulgárních, urážlivých a výhrůžných SMS zpráv druhé ženě.

Postup správního orgánu:

Z oznámení přestupku od policie nebyly známy veškeré údaje, nebyl ani dostatečně došetřený a KPP se potřebovala v případě orientovat, tudíž využila institutu tzv. „podání vysvětlení“ (§ 137 odst. 1 správního řádu, § 59 správního řádu a § 60 odst. 1 přestupkového zákona, podle nichž je každý povinen podat správnímu orgánu nezbytné vysvětlení k prověření došlého oznámení). Nejedná se ještě o zahájení řízení,

---

¹⁵³ Interní zdroj MěÚ Březnice

ale o zjišťování údajů, na jejichž základě se pak správní orgán rozhodne, zda řízení zahájí nebo zda je možné učinit i jiné kroky k ukončení případu. Předvolání k podání vysvětlení byl zaslán uražené ženě, která podala oznámení na policii.

Poškozená žena se na zasláné předvolání dostavila a správní orgán sepsal záznam o podání vysvětlení, v němž žena uvedla, že na svůj mobilní telefon dostala SMS s urážlivými slovy. Dále uvedla, že další zprávy od obviněné již nečetla, smazala je a vypnula mobilní telefon. Že se jednalo o SMS zprávy od ženy, kterou obvinila, poznala podle toho, že se podepsala křestním jménem. Zprávy uložené neměla, v době jednání měla již jiný telefon i jiné telefonní číslo. SMS ukazovala na policii, když telefon na který zprávy přišly, ještě měla SMS zprávy viděl též její přítel. Z jakého telefonního čísla zprávy přišly, dotyčná nevěděla. Žádný jiný důkaz již nepředložila.

Uvedla, že výrazy ve zprávách se cítila být uražená. KPP ženu poučila, že se v tomto případě jedná o návrhový přestupek, který lze projednat pouze na její návrh. Zároveň ji poučila o tom, do kdy má být návrh podán a v případě, že by ho chtěla podat, má k dispozici na MěÚ Březnici příslušný tiskopis.

Výsledek jednání:

KPP čekala stanovenou lhůtu (tj. 3 měsíce), zda postižená návrh podá či nikoli. Přestupek měl být spáchán v přesně nezjištěné dny v měsíci říjnu 2012. Návrh nebyl podán, tudíž KPP v lednu 2013 věc odložila podle § 66 odst. 3 písm. a) přestupkového zákona – tj. **z důvodu, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku nebo nepopostoupení věci.** O tomto byl vyhotoven záznam, který se založil do spisu. Nikomu se neoznamoval.

Úvaha:

V případě, že by postižená žena návrh podala, s největší pravděpodobností by se nepodařilo spáchání přestupku prokázat, pokud by se obviněná k poslání SMS zpráv nepřiznala. V tomto případě neexistoval již důkaz k prokázání tohoto přestupku (zprávy smazány, číslo, ze kterého zprávy přišly, žena již neznala aj.). V případě, že by návrh podala, spáchání se neprokázalo, byla by ona jako navrhovatelka povinna uhradit náklady řízení a to částku 1 000,- Kč. Po přečtení poučení zřejmě postižená osoba usoudila, že by podání návrhu věc neřešilo a navíc by ona nakonec musela danou částku zaplatit.

6.4 Příklad 4.¹⁵⁴

KPP byl policií oznámen přestupek, kterého se měl dopustit mladší muž, tím, že vulgárně nadával z otevřeného okénka auta ženě.

Postup správního orgánu a průběh řízení:

Ze spisu zasláno policií bylo zřejmé, že se jedná o přestupek urážka na cti (§ 49/1a) zákona o přestupcích), který lze projednat pouze na návrh postižené osoby. Správní orgán zaslal postižené ženě tiskopis návrhu spolu s poučením k návrhovým přestupkům.

„Uražená“ žena využila svého práva a návrh na projednání přestupu včas a řádně podala. Na základě tohoto návrhu bylo zahájeno přestupkové řízení. KPP nařídila ústní jednání, na které předvolal obviněného, navrhovatelku a svědka incidentu. Obviněný ač řádně a včas předvolán se k projednání přestupku bez omluvy a důležitého důvodu nedostavil. Správní orgán proto využil ustanovení § 74 přestupkového zákona a jednal v nepřítomnosti obviněného. Jednání byla přítomna navrhovatelka a svědek.

Při jednání navrhovatelka uvedla, že muž, kterého znala, přijel autem k nim na zahradu a z okénka auta na ni křičel hanlivá slova. Veškeré urážky si navrhovatelka již nepamatovala.

Postižená žena uvedla, že je ochotna uzavřít s obviněným smír. Proto bylo jednání odročeno. I k odročenému jednání byl obviněný řádně a včas předvolán. V předvolání byl informován o možnosti uzavření smíru bez uložení sankce. Správní orgán se tímto obviněného snažil „motivovat“, aby se k jednání dostavil. Ani k tomuto jednání se obviněný nedostavil. Bylo jednáno opět v jeho nepřítomnosti. Navrhovatelka při odročeném jednání uvedla, že byla ochotna uzavřít smír, ale z důvodu, že se obviněný opakovaně nedostavil, usoudila, že řešit situaci nechce. Uvedla, že smír už uzavřít není ochotná.

Komise po provedeném ústním jednávání a ze spisu policie dospěla k závěru, že obviněný navrhovatelce nadával. KPP vycházela ze sdělení navrhovatelky, že se cítí výrazy urážena a ponížena.

---

¹⁵⁴ Interní zdroj MěÚ Březnice

Výsledek jednání:

Komise uložila obviněnému pokutu ve výši 500,- Kč (částka byla stanovena ve spodní hranici zákonné sazby – jedna desetina zákonné sazby). Zároveň obviněnému byla uložena povinnost uhradit podle § 79 odst. 1 přestupkového zákona a vyhlášky č. 231/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, paušální částku nákladů řízení 1 000,- Kč. Nikdo z účastníků se neodvolal, rozhodnutí nabylo právní moci a je vykonatelné. V případě, že dobrovolně obviněný své pohledávky neuhradí, předá KPP rozhodnutí k vymáhání finančnímu odboru MěÚ Březnice.

6.5 Příklad 5.¹⁵⁵

Policie odevzdala na MěÚ Březnice spis, týkající se osob blízkých – dvou bratrů (muži ve věku kolem 60 let) – Luděk, Zdeněk. Luděk učinil oznámení, že bratr Zdeněk bez jeho souhlasu si připřáhl za svůj traktor jeho traktorový přívěs, se kterým odjel na pole a který neoprávněně užíval. Při tom došlo mezi bratry k rozepři a mělo dojít k fyzickému napadení (Ludka Zdeňkem).

Postup správního orgánu a průběh řízení:

Po prostudování spisu zaslala KPP Ludčkovi tiskopis návrhu na projednání přestupku spolu s poučením k návrhovým přestupkům. Luděk návrh na projednání přestupku spáchaných jeho bratrem v zákonné lhůtě podal. V podaném návrhu žádal o projednání dvou skutků svého bratra, které měly spočívat v odcizení vleku za traktor a ve fyzickém napadení jeho osoby.

Bylo nařízeno ústní jednání, kterého se účastnili oba bratři jako účastníci řízení – obviněný Zdeněk, navrhovatel Luděk a předvolán byl i svědek (strážník Městské policie, který na místě zasahoval).

KPP došla k závěru, že Zdeněk úmyslně neoprávněně užíval přívěs svého bratra Ludka. Kopie technického průkazu založená ve spisu prokazuje, že se skutečně jednalo o přívěs, který je vlastnictví Ludka a policie tento přívěs na místě identifikovala podle výrobního čísla. Zdeněk sice uváděl, že se domníval, že se jedná o přívěs, který mají společný, ale toto bylo vyvráceno zjištěním policie a potvrzeno svědeckou výpovědí. Luděk informoval svého bratra, než odjel o skutečnosti, že se jedná o jeho vlek a pokud

---

¹⁵⁵Interní zdroj MěÚ Březnice

s ním odjede, zavolá policii. Ze strany Zdeňka se jednalo o úmyslné jednání a to o úmysl nepřímý.

Výsledek jednání:

Správní orgán zvážil všechny důkazy a dospěl k závěru, že obviněný svým jednáním naplnil všechny znaky skutkové podstaty přestupku proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích. Při rozhodování o sankci bylo přihlédnuto k osobě pachatele, zejména k tomu, že dosud nebyl zdejším správním orgánem projednáván. Dále bylo přihlédnuto k vyhoceným vztahům mezi bratry, k jejich nevyřešeným majetkovým sporům jakož i k tomu, že ze strany Zdeňka se nejednalo o úmysl přímý, ale pouze nepřímý. **KPP dospěla k závěru, že jako sankce postačí napomenutí** (tj. nejnižší, který lze za projednávaný přestupek uložit).

Podle příslušných právních předpisů byla obviněnému uložena povinnost uhradit náklady přestupkového řízení, paušální částku 1 000,- Kč.

Druhým přestupkem, který žádal navrhovatel Luděk projednat, bylo fyzické napadení jeho osoby bratrem Zdeňkem.

Při projednávání přestupku komise zjistila, že k údajnému fyzickému napadení došlo pouze v přítomnosti bratrů, bez dalšího svědka. Dále obviněný popřel, že by bratra fyzicky napadl, ten neměl další důkazy, které by svědčily v jeho prospěch. **Za těchto skutečností se nepodařilo obviněnému z přestupku vinu prokázat (jednalo se o důkazní nouzi).**

Navrhovatel byl před podáním návrhu řádně poučen, že pokud spáchání skutku nebude obviněnému prokázáno, řízení bude zastaveno a jemu bude uložena povinnost uhradit náklady spojené s projednáváním přestupku, paušální částku 1 000,-Kč.

Toto platí i pro případ, že bude prokázán jeden skutek a druhý nebude, jak tomu bylo v tomto případě (prokázáno bylo neoprávněné užívání majetku, fyzické napadení prokázáno nebylo).

Podle příslušných právních předpisů byla navrhovateli Lud'kovi uložena povinnost uhradit náklady přestupkového řízení. Rozhodnutí bylo oznámeno bratrům, nikdo z nich se neodvolal, rozhodnutí nabylo právní moci a je vykonatelné.

6.6 Rozhovor č. 1

Dagmar Nesvedová – členka komise k projednávání přestupků města Březnice, dne 8. března 2013

1. Jak dlouho jste členem KPP?

„Členkou přestupkové komise jsem od devadesátých let. Působila jsem (a působím doted) zároveň také jako zapisovatelka této komise. Na sklonku roku 1998 jsem odešla na svojí první mateřskou dovolenou, takže jsem členství v komisi na nějakou dobu přerušila. Do zaměstnání jsem se vrátila v roce 2004. V roce 2005 jsem vykonala zkoušku zvláštní odborné způsobilosti (při přestupkovém řízení ve věci veřejného pořádku, občanského soužití a majetku). Tato zkouška mě případně opravňuje k tomu být i předsedou komise k projednávání přestupků, což se doufám v nejbližší době nestane, protože dlouholetým zkušeným předsedou komise je kolega JUDr. Zdeněk Berchtold. Na MěÚ Březnice kromě toho, že jsem členkou KPP, vykonávám také práci matrikářky.“

2. Proč si myslíte, že se počet přestupků v roce 2012 tak zvýšil?

„Jedním z faktorů je asi to, v jakém stavu je současná společnost – mnoho lidí nemá práci, žijí na hranici hmotné nouze, nemají vyhovující bydlení, jsou ve stresu a své existenční problémy pak snadno řeší spácháním nějakého přestupku. Dále podle mě nejsou vztahy mezi lidmi v současnosti dobré, např. roste počet rozvodů, lidé mezi sebou obtížně komunikují, nejsou tolerantní a nechtějí připustit a respektovat odlišné názory druhých. To vše podle mého názoru může ovlivňovat a zasahovat i do oblasti přestupků. Např. často z existenčních důvodů se lidé dopouštějí drobných krádeží, v době rozvodů dochází k hádkám či fyzickým napadením ať už mezi manželi nebo novými partnery, dochází ke sporům při rozhodování o tom, komu připadne dítě do péče, často řešíme také vyhocené sousedské spory aj.“

3. Narůstá počet přestupků, kde hrají roli moderní technologie?

„Zda narůstá, nemohu posoudit, ale ve srovnání s obdobím např. před 10 lety je jich rozhodně více. Bývají to nejvíce nějaké urážky na cti či vyhrožování zasílané pomocí SMS nebo nějaké nesrovnalosti v komunikaci, zesměšňování a urážky prostřednictvím sociálních sítí – facebook.com. Také se objevují podvodná jednání při

obchodování na serveru AUKRO – kdy si třeba kupující objedná zboží a odešle peníze a následně mu prodávající nedodá zboží a ani nevrátí peníze. Často také chtějí účastníci řízení vyžít záznamy např. z mobilních telefonů jako důkaz, jak se událost stala (nahraní rozhovoru, natočení videa) – abychom takovýto záznam mohli uznat jako důkaz, bývá ovšem v praxi složitější, než si lidé představují.”

4. Jakým způsobem jsou přestupky komisi postupovány?

„Nejvíce přestupků je nám oznámeno státní a městskou policií, v některých případech jsou hlášeny přímo poškozenými občany a v neposlední řadě jsou přestupky hlášeny i dalšími orgány.”

5. Máte některé „delikventy” k řešení častěji?

„Některé osoby skutečně řešíme často. Například jeden pachatel se dopouští opakovaně přestupů pod vlivem alkoholu a od roku 2010 jsme ho řešili již sedmkrát. Převážně za narušení občanského soužití. Dalšího pachatele máme v evidenci už od jeho dětských let, kdy páchal přestupky. Přestupků se dopouštěl i jako mladistvý a nyní v dospělosti pokračuje v přestupcích proti majetku a občanskému soužití – jen od roku 2010 jsme ho řešili v šesti případech. Delší dobu trvají i sousedské a jiné spory dvou žen, které řešíme na základě jejich vzájemných oznámení.”

6. Kdo se přestupků častěji dopouští?

„Přestupků se dopouštějí jak muži, tak i ženy. Žen jako obviněných z přestupků registrujeme méně než mužů. V poslední době u nás ubývá přestupků páchaných osobami mladistvými (tj. osoba ve věku 15 – 18 let), což je jistě dobrá zpráva. Např. v loňském roce jsme neřešili ani jeden případ, ve kterém by pachatel byl mladistvý. Vzrůstá nám však počet přestupků, které páchají zejména mladší osoby prostřednictvím moderních komunikačních prostředků.”

7. Dostal se ke KPP města Březnice nějaký kuriózní přestupek?

„Každý přestupek je jiný a každý je jinak zajímavý. Před lety jsme řešili velitele hasičů z jedné obce, který zakládal požáry (stoh, kůlna) a jako důvod uvedl, že hasiči dostali novou stříkačku a on ji potřeboval vyzkoušet. Další kuriozitou, kterou jsme řešili v poměrně nedávné době, byl případ okradeného muže, který sám vypátral zloděje a našel ukradené věci bez pomoci policie přímo v domě pachatele. Při projednávání

přestupku uvedl, že policie mu sdělila, že domovní prohlídku u pachatele krádeže nemůže provést a proto vstoupil do domu sám, aby ukradené věci zajistil. Toto jednání však nebylo zcela v souladu se zákonem, a proto pak měl být sám řešen za přestupek.”

6.7 Rozhovor č. 2

JUDr. Zdeňek Berchtold – předseda komise k projednávání přestupků města Březnice, dne 11. března 2013.

1. Jak dlouho jste členem KPP?

„V roce 1990 jsem začal vykonávat funkci předsedy pro jednu menší obec a po seznámení s problematikou jsem nabídl své služby i dalším městům i obcím v regionu. Postupně jsem začal tuto práci dělat pro dva městské úřady a v současné době jsem předsedou KPP ve městě Březnice a ve dvou menších obcích (Hvožd'any a Chraštice). Zkušenosti s projednáváním přestupků mám již z doby platnosti zákona č. 60/1961 Sb., kdy jsem nějaké přestupky řešil ve správní komisi v Příbrami.”

2. Proč si myslíte, že se počet přestupků v roce 2012 tak zvýšil?

„Z mého pohledu se dřív chlapi poprali v hospodě a nikomu nic nehlásili, vyřídili si to zkrátka mezi sebou. V současné době se často oznamují policii i věci, které by si lidé mohli vyřídit mezi sebou a které by pak zbytečně nezatěžovali úřady zbytečnou administrativou. Policii volají třeba kvůli zklidnění aktuální situace, ale neuvědomují si, že každá oznámená věc policii většinou končí u správního orgánu. Myslím si, že nárůst je i odrazem situace ve společnosti – nevraživost mezi lidmi, závist, nezaměstnanost, páchají drobné krádeže, pijí alkohol a v důsledku toho všeho pak snadno také nějaké přestupky spáchají.”

3. Narůstá počet přestupků, kde hrají roli moderní technologie? (váš názor na přestupky v souvislosti s rozvojem moderních technologií)

„Moderní technologie v oblasti přestupků v současnosti určitě roli hrají. Urážky a vyhrožování v průběhu telefonních rozhovorů, SMS zprávami, komunikací po facebooku.com, e-mailová korespondence projednáváme celkem často. Dalo by se říct, že jsou již běžnou součástí naší „přestupkové praxe”. Týká se to spíše mladší generace a nesezdaných párů (kdy při rozchodu situaci jeden z partnerů „neunese” a řeší jí

pomocí vyhrožování, urážkami přes mobilní komunikační prostředky) – to je asi nejvíce případů. Předpokládám jejich nárůst do budoucna.”

4. Pokud komise dostane do řešení přešupek, jaké má možnosti?

„Pokud je komisi doručeno oznámení o přešupku, tak je prvotním úkolem se s postoupeným materiálem seznámit a zjistit, zda je komise oprávněna případ řešit. Mnohdy jsou nám oznamovány přešupky, které nám řešit nepřisluší a my je usnesením musíme postupovat orgánům příslušným. Jako příklad můžeme uvést, že když majitel psa neučiní opatření k tomu, aby mu pes neutekl (např. má díru v plotě nebo nechá otevřená vrátka od výběhu) a pes mu uteče, tak se jedná o přešupek dle zákona na ochranu zvířat proti týrání. Tento přešupek projednat nemůžeme a musíme ho postoupit na MěÚ v Příbrami. Obecně platí, že přešupky projednává ten orgán, v jehož územním obvodu byl přešupek spáchán. Pokud se pachatel zdržuje nebo pracuje v jiném správním obvodu, lze přešupek postoupit k projednání tamnímu orgánu, ale podmínkou je, že toto postoupení musí přispět k usnadnění projednání přešupku.”

7 Analýza a rozbor kvantitativních dat a jejich vyhodnocení

Přestupky spáchané mezi osobami blízkými a projednávané KPP města Březnice mající znaky domácího násilí:

Od roku 2006 KPP města Březnice zpracovává pro Ministerstvo vnitra ČR statistické údaje z řízení o přestupcích – předmětem evidence jsou mimo jiné i přestupky podle § 49 odst. 1 písm. a), c), e) zákona o přestupcích, které byly spáchany mezi osobami blízkými (např. druh / družka, manžel/manželka).

Údaje, které správní orgány poskytují prostřednictvím svých krajských úřadů ministerstvu, jsou určeny pro zpracování analýzy v oblasti jednání, které vykazuje některé znaky domácího násilí. Výsledné analýzy vedou k aplikaci opatření k eliminaci těchto jevů.

Vzhledem k tomu, že zákon o přestupcích domácí násilí nedefinuje, jedná se o analýzu přestupků spáchaných mezi osobami blízkými.¹⁵⁶

V roce 2011 bylo případů se znaky domácího násilí KPP oznámeno 9. Vždy se jednalo o napadení ženy a agresorem byl ve všech případech muž. V 8 případech se jednalo o fyzické napadení, v 1 případě o napadení slovní. Z tohoto počtu byly 4 přestupky spáchany mezi manželi, 4 přestupky mezi druhem a družkou a 1 přestupek se týkal napadení matky synem. Všechny případy domácího násilí byly postiženými osobami oznámeny na policii, ale návrh na projednání přestupku u KPP, bez kterého nelze viníky potrestat, žádná z výše uvedených napadených osob nepodala.¹⁵⁷

V roce 2012 bylo oznámeno 20 přestupků proti občanskému soužití podle odst. 1 písm. a), c), e) zákona o přestupcích, spáchaných mezi osobami blízkými nebo osobami, které žijí ve společném obydlí nebo osobami, které byly v minulosti osobami blízkými. S toho bylo 19 oznámeno orgánem policie a 1 jiným orgánem státní moci/veřejné správy (může to být soud, státní zastupitelství aj.). V 7 případech se jednalo o napadení slovní a ve 13 šlo o napadení fyzické. 5 přestupků bylo mezi manželi, 2 mezi bývalými manželi, 5 mezi druhem a družkou, 2 mezi bývalými partnery, v 6 případech se jednalo o jiné blízké osoby. Ve 14 případech byla obětí žena, v 5 případech muž a v 1 případě se jednalo o napadení rodiče dítětem. Přestupků

---

¹⁵⁶ Rozhovor s paní Dagmar Nesvedovou, členkou přestupkové komise města Březnice, ze dne 27.2.2013

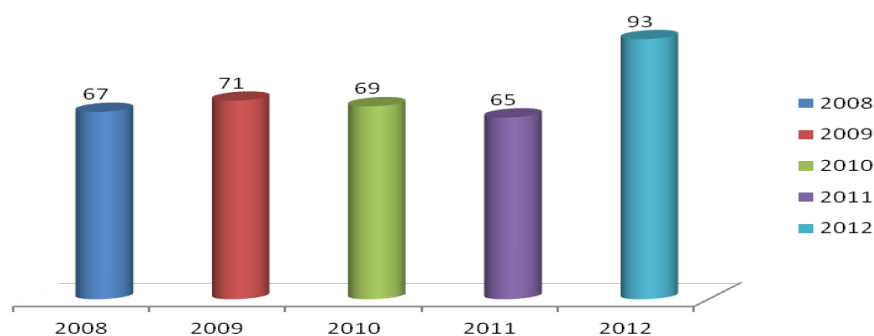
¹⁵⁷ Interní zdroj MěÚ Březnice

spáchaných muži bylo 18 a žena byla agresorem pouze ve 2 případech. Zahájeno řízení bylo celkem v 5 případech. Žádné řízení nebylo ukončeno pravomocným rozhodnutím, kterým by byl obviněný uznán vinným.¹⁵⁸

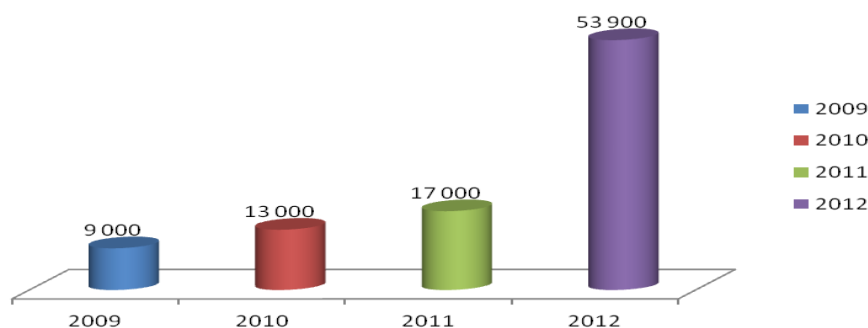
V **Grafu č. 2** je znázorněn celkový počet přestupků, které řešila komise k projednávání přestupků města Březnice v posledních pěti letech (od roku 2008 do roku 2012). Z grafu vyplývá rapidní nárůst počtu přestupků v roce 2012 (oproti předešlému roku 28 přestupků více). Od roku 2008 do roku 2011 byla přestupková činnost téměř stejná.

Graf č. 2: Počet přestupků celkem na Březnicku¹⁵⁹

Graf č. 3 znázorňuje výše pokut udělených KPP města Březnice v letech 2009-2012. Enormní nárůst v roce 2012 koresponduje s nárůstem celkového počtu přestupků, které jsou znázorněny v předešlém grafu.

Graf č. 3: Pokuty (uvedené v Kč) udělané orgánem KPP města Březnice¹⁶⁰

¹⁵⁸ Interní zdroj MěÚ Březnice

¹⁵⁹ Vlastní sestavení, dle interního zdroje MěÚ Březnice

¹⁶⁰ Vlastní sestavení, dle interního zdroje MěÚ Březnice

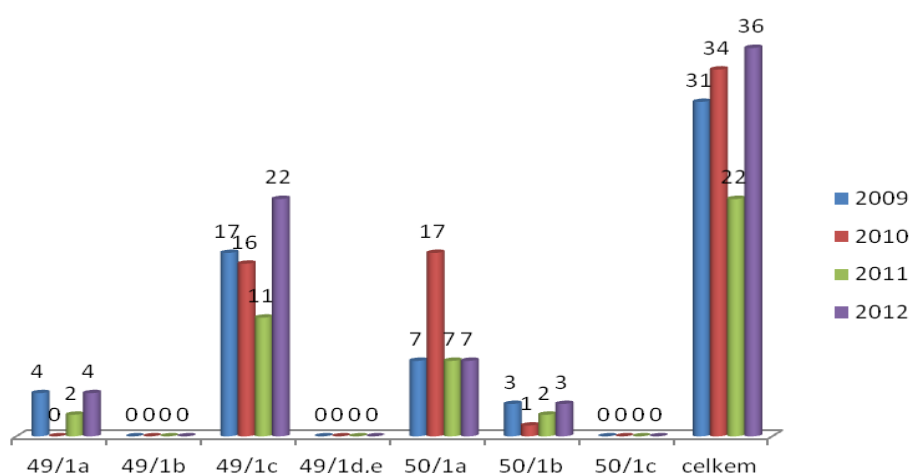
Tabulka č. 1 a Graf č. 4 znázorňují počty návrhových přestupků, rozdělených podle skutkových podstat. Jedná se o § 49 odst. 1 písm. a) (urážka na cti, vydání v posměch), § 49 odst. 1 písm. b) (nedbalostní ublížení na zdraví), § 49/1c (vyhrožování újmou na zdraví, drobné ublížení na zdraví aj.), § 40 odst. 1 písm. d) a e) (omezování příslušníkovy národnostní menšiny výkon jejich práv aj.), § 50 odst. 1 písm. a) (způsobení škody na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem aj.), § 50 odst. 1 písm. b) (přisvojení si cizí věc nálezem, neoprávněné užívání cizí věci aj.), § 50/1c (ukrytí nebo převedení věci, která byla přestupkem získána) přestupkového zákona. Tyto skutkové podstaty již byly v práci rozebrány.

Nejčastěji se ve sledovaném území vyskytují přestupky – vyhrožování újmou na zdraví, drobného ublížení na zdraví a přestupky proti majetku. Přestupky dle § 49/1b),d),e) a 50/1b) se v letech 2009 – 2012 KPP města Březnice neprojednávala.

Tabulka č. 1: Četnost návrhových přestupků členěných dle skutkových podstat¹⁶¹

	49/1a	49/1b	49/1c	49/1d,e	50/1a	50/1b	50/1c	Celkem
2009	4	0	17	0	7	3	0	31
2010	0	0	16	0	17	1	0	34
2011	2	0	11	0	7	2	0	22
2012	4	0	22	0	7	3	0	36

Graf č. 4: Četnost návrhových přestupků členěných dle skutkových podstat¹⁶²

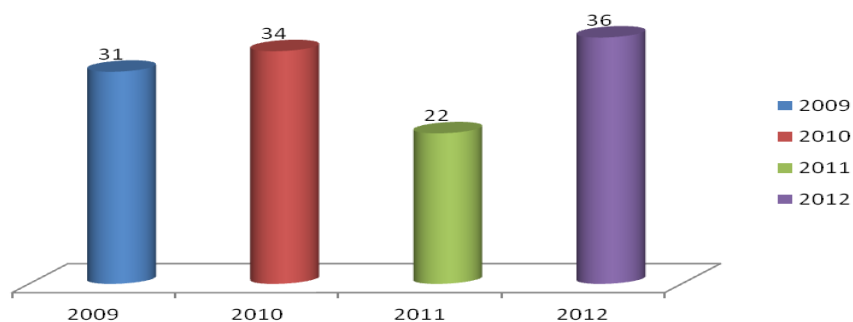

¹⁶¹ Vlastní sestavení, dle interního zdroje MěÚ Březnice

¹⁶² Vlastní sestavení, dle interního zdroje MěÚ Březnice

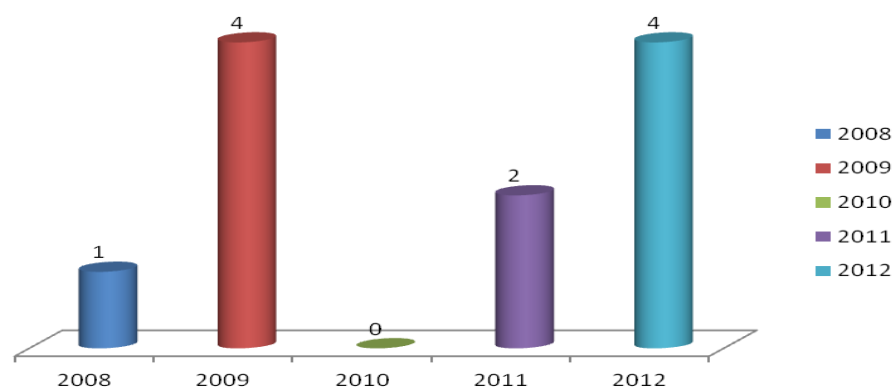
Graf č. 5 znázorňuje celkový počet návrhových přestupků řešených u zvláštního správního orgánu města Březnice za poslední čtyři roky (tj. 2009-2012). V roce 2009 obdržela KPP k projednání 31 návrhových přestupků, v roce 2010 – 34, 2011 – 22, v roce 2012 došlo k nárůstu na 36.

Graf č. 5: Návrhové přestupky celkem¹⁶³

V **Grafu č. 6** znázorňuje počet přestupků skutkové podstaty dle § 49 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona. V tomto případě se přestupku dopustí osoba tím, že někoho **urazí na cti nebo vydá v posměch** bez ohledu na to, zda je přestupek spáchán mezi osobami blízkými či nikoli. Přestupek podle ustanovení tohoto paragrafu, je jediným přestupkem, který je projednáván pouze na návrh postižené osoby a nemusí být spáchán mezi osobami blízkými. Kromě roku 2010 kdy KPP města Březnice neřešila žádný takový případ, jsou počty řešených případů v ostatních letech téměř shodné.

Graf č. 6: Počet přestupků podle § 49/1a bez ohledu na osoby blízké¹⁶⁴

¹⁶³ Vlastní sestavení, dle interního zdroje MěÚ Březnice

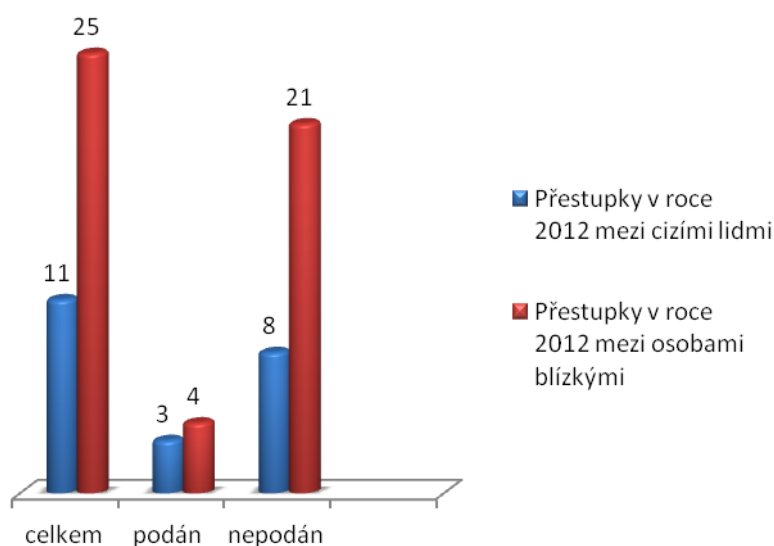
¹⁶⁴ Vlastní sestavení, dle interního zdroje MěÚ Březnice

Graf č. 7 zobrazuje, poměr tzv. návrhových přestupků spáchaných mezi osobami blízkými a osobami cizími projednávaných v průběhu roku 2012 v KPP města Březnici. Dále vyjadřuje poměr podaných a nepodaných návrhů na zahájení řízení u těchto přestupků.

Celkem bylo spáchano mezi osobami blízkými 25 přestupků, pouze ve 4 případech byl podán návrh na zahájení přestupkového řízení. Ve zbylých případech (tj. 21 přestupků) se řízení nezahájilo, jelikož postižená osoba nepodala návrh na projednání správnímu orgánu.

Mezi cizími osobami bylo spáchano celkem 11 návrhových přestupků. U cizích osob je návrhovým přestupkem pouze urážka na cti, nebo vydání v posměch. Návrh na zahájení řízení o přestupku byl podán ve 3 případech, u zbylých 8 přestupků nebylo řízení nezahájeno.

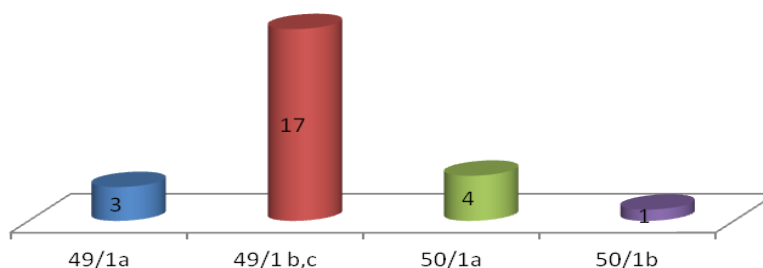
Graf č. 7: Návrhové přestupky v roce 2012 a počet podaných, nepodaných návrhů¹⁶⁵

¹⁶⁵ Vlastní sestavení, dle interního zdroje MěÚ Březnice

Graf č. 8 znázorňuje jednotlivé skutkové podstaty přestupků spáchaných mezi osobami blízkými řešených KPP města Březnice v roce 2012. Celkem se jednalo o 25 případů, z toho: ve 3 případech se jednalo o urážku na cti nebo vydání v posměch, v 17 o nedbalostní ublížení na zdraví, vyhrožování újmou na zdraví nebo o hrubé jednání., ve 4 případech o krádež, zpronevěru, zničení nebo poškození majetku a v jednom případě o úmyslné neoprávněné užívání věci.

Graf č. 8: Druhy návrhových přestupků mezi osobami blízkými v roce 2012¹⁶⁶

¹⁶⁶ Vlastní sestavení, dle interního zdroje MěÚ Březnice

Závěr

V úvodu bakalářské práce je stručně nastíněn historický právní vývoj řízení o přestupcích. Teoretická část se zabývá problematikou správních deliktů jako celku, dále konkretizuje pojem přestupek a úžeji vymezuje pojem návrhový přestupek - tato problematika vychází z platné legislativy, tj. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů.

Empirická část práce je zaměřena na konkrétní případy, které řešila KPP města Březnice. Tímto orgánem se práce detailněji zabývá. Uvedených 5 příkladů nastínilo činnost zkoumaného orgánu a demonstrovalo možnosti ukončení přestupkového řízení. Vybrané příklady reprezentují různé skutkové podstaty návrhových přestupků, různé věkové kategorie zúčastněných osob a znázorňují možnosti ukončení přestupkového řízení. Uvedené kazuistiky dokládají, že přestupková činnost je problém napříč generačním spektrem obyvatel.

Bakalářská práce vychází z analýzy informací a statistických dat zjištěných zvláštním správním orgánem města Březnice. Březnice je obec s pověřeným obecním úřadem a má uzavřené veřejnoprávní smlouvy s několika obcemi – vykonává za ně přestupkové řízení. Za další obce projednává přestupky na základě rozhodnutí krajského úřadu.

Stanovených cílů, bakalářské práce se podařilo dosáhnout. Při zpracování této práce byly použity tyto metody: rešerše literárních pramenů, analýza statistických dat, řízené rozhovory a kazuistiky.

Statistiky jsou zaměřené detailněji na minulý rok, tj. rok 2012. Znázorňují počty návrhových přestupků projednávaných KPP města Březnice. Grafy znázorňují kolik návrhových přestupků bylo spácháno mezi osobami blízkými a kolik mezi cizími lidmi. Dále kolik osob vyjádřilo souhlas s přestupkovým řízením tím, že podalo návrh na zahájení řízení. Z Grafu č. 7 je zřejmé, že menší procento podaných návrhů je u přestupků spáchaných mezi osobami blízkými. Tento graf potvrdil hypotézu 2 a část hypotézy 3 a to, že návrhové přestupky jsou častěji páchané mezi osobami blízkými než mezi cizími osobami. Druhá část hypotézy č. 3, to, že u návrhových přestupků převažují skutkové podstaty podle § 49/1a), tedy urážky na cti se Grafem č. 4 vyvrátila. Nejčastěji se u sledovaného správního orgánu řeší přestupky podle ustanovení § 49/1c), tedy úmyslné narušení občanského soužití vyhrožováním újmou na zdraví,

drobné ublížení na zdraví, nepravdivé obvinění s přestupku či jiné schválnosti a hrubé jednání.

Ze statistických dat vyplývá, že počet přestupků, které řešila KPP města Březnice v posledním roce, vzrostl (potvrzení hypotézy č. 1). Nad důvody, které vedou k nárůstu přestupkové činnosti lze pouze spekulovat. Ani z rozhovorů se členkou a předsedou KPP města Březnice nejde jasně stanovit faktory, které nárůst způsobují. Na přestupkovou činnost má zřejmě vliv celkový stav současné společnosti, tj. vysoká nezaměstnanost, rozvoj moderních technologií a mezilidské vztahy.

Tomu, že počet přestupků se bude mírně zvyšovat i v roce 2013 nasvědčuje skutečnost, že za první čtvrtletí tohoto roku bylo KPP oznámeno 26 přestupků. Úměrně tomu, jak se zvyšuje celkový počet oznámených přestupků, se zvyšuje i počet přestupků, které lze projednat pouze na návrh osoby přestupkem postižené. U podaných návrhů na projednání se však tento nárůst výrazně neprojevil. Určitě na to má svůj vliv i hrozba uložení povinnosti uhradit náklady přestupkového řízení navrhovateli v přesně definovaných případech ve výši 1 000,- Kč. U osob blízkých, které žijí ve společné domácnosti, může mít vliv na menší procento podaných návrhů i to, že o tuto částku bude v případě její úhrady snížen finanční rozpočet celé rodiny.

K zefektivnění a urychlení přestupkového řízení u návrhových přestupků by došlo v případě, že by návrh na projednání včetně příslušného poučení obdržela postižená osoba již při nahlášení přestupku. S odstupem času emoce opadnou a poté co postižená osoba obdrží tiskopis návrhu včetně poučení od příslušného správního orgánu, již ve většině případů návrh na projednání přestupku nepodá (hlavně v případě přestupků mezi osobami blízkými).

Z bakalářské práce vyplývá skutečnost, že u přestupkové činnosti dochází k nárůstu. Značnou část přestupků tvoří přestupky mezi osobami blízkými, což dokresluje současný stav mezilidských vztahů ve společnosti. K odstranění nelichotivého trendu v přestupkové činnosti je nutno odstranit její příčiny.

System projednávání přestupkové činnosti je prostřednictvím příslušných správních orgánů dostatečně rozpracován. Prevence přestupkové činnosti je opomíjena, jak na státní úrovni, tak na úrovni jednotlivých samosprávných celků. A právě prevence je jedním z faktorů, který by mohl pozitivně ovlivnit nelichotivý trend nárůstu přestupkové činnosti.

Seznam použité literatury

Literární zdroje

1. ČERNÝ, J. *Přestupkové řízení : příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, okresních a krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 5. Aktualizované a doplněné vydání dle reformy veřejné správy k 1.3.2001. Praha : LINDE, 2001. 446 s. ISBN 80-7201-266-5.
2. ČERVENÝ, Z. *Přestupové právo*. 1. vyd. Praha : Institut pro místní správu, 2003. 91 s. ISBN 80-239-3042-7.
3. FLEGL, V. *Přestupky a jiné správní delikty*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 1998. 193 s. ISBN 80-7179-215-2.
4. FRYŠTÁK, M., PROUZA, D., VANĚČEK, P., ZAJÍČKOVÁ, E. *Trestní právo hmotné a procesní*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007, 420 s. ISBN 978-80-86708-51-5.
5. HEJDA, J., PŘIBIL, K. *Správní právo*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011, 149 s. ISBN 978-80-87472-14-9.
6. HOROZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : právní úprava k 1.4.2002*. Praha : EUROUNION, 2002. 266 s. ISBN 80-7317-012-4.
7. HOROZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání : právní úprava k 1. 5. 2008*. 4. vydání. Praha : EUROUNION, 2008. 311 s. ISBN 978-80-7317-069-1.
8. HOROZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahující skutkové podstaty přestupků*. 1. vydání podle právního stavu účinného k 1. 4. 2009. Praha : Leges, 2009. 366 s. ISBN 978-80-87212-15-8.
9. MATES, P. a kolektiv. *Základy správního práva trestního*. 5. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010. 226 s. ISBN 978-7400-357-8.
10. Nově ve sbírce zákonů. *Veřejná správa*. 2013, roč. 24, č. 3, 30 s. ISSN 1213-6581.
11. ONDRUŠ, R. *Správní řád – nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha : Linde, 2005. 515 s. ISBN 80-7201-5523-0.

12. PLECITÝ, V. *Zákon o rodině – komentář, judikatura, prováděcí předpisy, souvisící předpisy : stav k 1. 10. 2007*. Praha : EUROUNION, 2007. 521 s. ISBN 978-80-7317-063-9.
13. PRŮCHA, P., SKULOVÁ, S. *Správní právo : procesní část*. Brno, 2003. 226 s. ISBN 80-210-2294-9.
14. PŘIBYL, K., HEJDA, J. *Správní právo II*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2006. 191 s. ISBN 80-86708-23-3.
15. SOUKUP, L. *Příspěvky k vývoji právního řádu v Československu 1945-1990* : Univerzita Karlova v Praze. Praha : Karolinum, 2002. 416 s. ISBN 80-246-0217-2.

Elektronické zdroje

1. BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ. *Domácí násilí*. [online]. 2007 [cit. 2013-03-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.domacinasili.cz/domaci-nasili/>>.
2. BŘEZNICE. *Oficiální stránky města*. [online]. 2013 [2013-03-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.breznice.cz/>>.
3. DOLEČEK, M. *BusinessInfo.cz*. [online]. 1997-2013 [cit. 2013-02-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/prestupky-spravni-podnikani-delity-opu-4635.html>>.
4. EPRAVO.CZ. : *Sbírka zákonů, judikatura, právo* [online]. 1999-2013 [cit. 2013-02-04]. Dostupné na WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/opatrovnik-v-zakone-o-rodine-16871.html>>.
5. KUČERA, R. *ABZ slovník cizích slov*. [online]. 2005 [cit. 2013-02-04]. Dostupné na WWW: <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/osvojeni-ditete-nezrusitelne>>.
6. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Domácí násilí – institut vykazání a další informace*. [online]. 2010 [cit. 2013-03-07]. Dostupné na WWW <<http://www.mvcr.cz/clanek/domaci-nasili-institut-vykazani-a-dalsi-informace.aspx>>.
7. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Statistiky - počty obyvatel v obcích* [online]. 2010 [cit. 2013-03-03]. Dostupné na WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>>.

8. POLICIE ČR. *Domáci násilí. Nebuďme slepi k domácímu násilí.* [online]. 2010 [2013-03-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/domaci-nasili-644841.aspx>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon České národní rady č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů české a slovenské federativní republiky*. 1990, částka 35, s. 810 – 826.
2. ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. února 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 11, s. 354 – 464.
3. ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 10. července 2001 o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. [cit. 2013-02-15] 2010-2013, částka 104. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-273>>.
4. ČESKO. Zákon č. 494 ze dne 5. června 2012, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., a některé další zákony. In *Sbírka zákonů*. 2012, částka 186, s. 6546 - 6584.
5. ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In: *Sbírka zákonů České a slovenské federativní republiky*. [online]. 2010-2013, [cit. 2013-03-27] částka 35. Dostupné na WWW:<<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>>.
6. ČESKO. Zákon č. 361 ze dne 14. 9. 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. 2010-2013, [cit. 2013-02-25] částka 98. Dostupné na WWW:<<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>>.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- Interní zdroj MěÚ Březnice
- Rozhovor s paní *Dagmar Nesvedovou*, členkou přestupkové komise města Březnice dne 3. 1. 2013, 6. 2. 2013, 27. 2. 2013, 8. 3. 2013, 14. 3. 2013.
- Rozhovor s panem *JUDr. Zdeňkem Berchtoldem*, předsedou přestupkové komise města Březnice dne 6. 2. 2013, 11. 3. 2013, 14. 3. 2013.

Seznam grafů

Graf č. 1: Členění veřejnoprávních deliktů	15
Graf č. 2: Počet přestupků celkem na Březnicku	57
Graf č. 3: Pokuty (uvedené v Kč) udělané orgánem KPP města Březnice	57
Graf č. 4: Četnost návrhových přestupků členěných dle skutkových podstat.....	58
Graf č. 5: Návrhové přestupky celkem	59
Graf č. 6: Počet přestupků podle § 49/1a bez ohledu na osoby blízké.....	59
Graf č. 7: Návrhové přestupky v roce 2012 a počet podaných, nepodaných návrhů.....	60
Graf č. 8: Druhy návrhových přestupků mezi osobami blízkými v roce 2012	61

Seznam příloh

Příloha I. : Poučení k přestupkům projednávaných na návrh

Příloha II. : Návrh na projednání přestupků

Příloha III. : Zřizovací listina komise k projednávání přestupků města Březnice

Příloha IV. : Jednací řád komise k projednávání přestupků města Březnice

Poučení k přestupkům projednávaným na návrh

Přestupky uvedené v § 68 odst. 1 zákona o přestupcích lze projednat pouze na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka (dále jen **navrhovatel**).

Jedná se o následující přestupky:

- I. Přestupky proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích.
Tohoto přestupku se dopustí ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch.
- II. Dále uvedené přestupky spáchané mezi osobami blízkými:
(Osobou blízkou se podle § 68 odst. 4 zákona o přestupcích rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec a manžel, partner dle zákona o registrovaném partnerství. Jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá právem pocítovala jako újmu vlastní.)
  1. Přestupky proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích (ubližení na zdraví z nedbalosti).
  2. Přestupky proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích (úmyslné narušení občanského soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ubližením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním)
  3. Přestupky proti majetku podle § 50 zákona o přestupcích.
Tohoto přestupku se dopustí ten, kdo:
    - a) úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku nebo se o takové jednání pokusí.
    - b) úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si přisvojí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby
    - c) úmyslně ukryje nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.

- Návrh může navrhovatel podat příslušnému správnímu orgánu nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy se dozvěděl o přestupku nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. V této lhůtě musí být návrh doručen příslušnému správnímu orgánu kompletní, tzn. že musí mít náležitosti dle § 37 správního řádu, tj.:

Z podání musí být patrné: kdo je činí,
které věci se týká
co se navrhuje.

Fyzická osoba uvede v podání: jméno,
příjmení,
místo trvalého pobytu,
případně jinou adresu pro doručování.

Podání musí obsahovat: označení správního orgánu, jemuž je určeno,
další náležitosti, které stanoví zákon,
podpis osoby, která je činí.

- V návrhu musí být dále uvedeno, **kdo je postiženou osobou, koho označuje navrhovatel za pachatele a kde, kdy a jakým způsobem měl být přestupek spáchán.**
- V případě, že návrh nebude ve stanovené lhůtě podán nebo bude podán neúplný, bude věc podle § 66 odst. 3 písm. a) přestupkového zákona odložena.
- V případě, že návrh na zahájení řízení o přestupku bude podán opožděně, bude věc podle § 66 odst. 3 písm. f) přestupkového zákona odložena.
- Pokud bude řízení o přestupku po podání návrhu zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. a), b), c) nebo j) přestupkového zákona, hradí náklady ve výši 1.000,- Kč navrhovatel. (viz poučení na tiskopisu návrhu k projednání přestupku)

Příloha: tiskopis návrhu na projednání přestupku

Příloha II.¹⁶⁸

**Město Březnice
Komise k projednávání přestupků
262 72 Březnice, Náměstí 11, tel.: 318 403 167**

Č. j.

Březnice .....

Návrh na projednání přestupku

Já.....nar.....

trvale bytem

.....

navrhuji a žádám tímto projednání přestupku

pana /paní

.....nar.....

trvale bytem ....., kterého se měl(a) dopustit tím, že:

dne (ve dnech): .....

kde: .....

(uved'te co nejkonkrétněji místo spáchání přestupku)

jakým způsobem byl přestupek spáchán (uved'te co nejkonkrétnější popis události):

.....

.....

.....
Beru na vědomí skutečnost, která vyplývá z ustanovení § 79, odst. 1 zákona o přestupcích, že v případě zastavení řízení z důvodů stanovených § 76, odst. 1, písm. a/, b/, c/, j/, zákona o přestupcích, tj. že:

- skutek se nestal nebo není přestupkem
- skutek nespáchal obviněný z přestupku
- spáchání skutku nebylo obviněnému z přestupku prokázáno
- jako navrhovatel bych vzal svůj návrh na zahájení řízení zpět
- nebo ač řádně a včas předvolán, bych se k ústnímu jednání nedostavil,

bude mi jako navrhovateli uložena povinnost uhradit náklady spojené s projednáváním přestupku, které jsou stanoveny vyhl. MV ČR č. 231/1996 ve znění vyhlášky č. 340/2003 paušální částkou 1.000,- Kč.

.....
vlastnoruční podpis navrhovatele

MĚSTO BŘEZNICE

Náměstí 11

262 72 Březnice

ZŘIZOVACÍ LISTINA

KOMISE K PROJEDNÁVÁNÍ PŘESTUPKŮ MĚSTA BŘEZNICE

Starosta města Březnice **z ř i z u j e** dnem 01. 06.2012 podle § 106 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích v platném znění (dále jen zákon o obcích) a v souladu § 53 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích v platném znění (dále jen zákon o přestupcích)

jako zvláštní orgán města Březnice Komisi k projednávání přestupků města Březnice (dále jen komise).

Tato komise bude jednat a rozhodovat vždy v tříčlenném složení za předsednictví osoby s právnickým vzděláním nebo se zvláštní odbornou způsobilostí pro projednávání přestupků.

Činnost komise se bude řídit příslušnými právními předpisy a jednacím řádem komise. Komise bude projednávat přestupky uvedené v § 53 odst. 1 zákona o přestupcích, tj.

- přestupky proti pořádku ve státní správě ve věcech, které jsou svěřeny městu Březnice
- přestupky proti pořádku v územní samosprávě
- přestupky proti veřejnému pořádku
- přestupky proti majetku
- přestupky proti občanskému soužití, pokud nebyly spáchány porušením zvláštních právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích
- přestupky na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a lázeňských míst

Složení komise od 01. 06. 2012:

předseda (člen):	JUDr. Zdeněk Berchtold
předsedkyně (členka):	Dagmar Nesvedová
členka:	Hana Tomášková
členka:	Pavla Cibulková
členka:	Marcela Pinkavová
člen:	František Pinkava
člen:	Miloš Nusl
člen:	Jiří Vydra
člen:	František Otta
člen:	Miloš Caisek

V Březnici dne _____

Jiří ŠTĚRBA
starosta města Březnice

¹⁶⁹ Interní zdroj MěÚ Březnice

Město Březnice
Starostka

Jednací řád komise k projednávání přestupků

Města Březnice

**Vydaný dle § 134 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
(správní řád)**

I.

Ustanovení komise

Komise k projednávání přestupků Města Březnice (dále jen komise nebo KPP) je zvláštní orgán Města Březnice (dále jen město). Komisi zřizuje, její členy jmenuje a odvolává podle § 106 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, v platném znění, a v souladu s § 53 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, starosta města. V případě potřeby starosta jmenuje a odvolává dle § 134 SŘ zapisovatele (osobu pověřenou sepsáním protokolu, případně i vedení spisové dokumentace).

II.

Působnost komise

KPP projednává přestupky, k jejichž projednání je příslušná dle zákona o přestupcích a jiných zákonů. Jedná se zejména o přestupky

- spáchané v územním obvodu Města Březnice,
- postoupené jinými orgány,
- jejichž projednávání je přeneseno na komisi na základě veřejnoprávních smluv,
- o jejichž projednávání za jinou obec rozhodl krajský úřad.

Komise neprojednává přestupky dle stavebního zákona.

III.

Jednání a rozhodování komise

Komise jedná a rozhoduje v tříčlenném složení vždy za předsednictví osoby s právníkem vzděláním nebo se zvláštní odbornou způsobilostí pro projednávání přestupků (dále jen předseda). Projednávání jednotlivých přestupkových případů nařizuje předseda ve spolupráci se zapisovatelem tak, aby byly dodrženy zákonné lhůty. Jednání KPP je neveřejné, pokud zákon nestanoví nebo správní orgán neurčí jinak (§ 49 odst. 2 SŘ). Předseda vede jednání a přitom umožňuje členům komise vznášet připomínky a klást vyslychaným osobám otázky. KPP po poradě rozhoduje hlasováním a usnáší se většinou hlasů. Při poradě a hlasování mohou být přítomni pouze předseda, dva členové a zapisovatel, pokud není zároveň členem tříčlenné komise k projednávání konkrétního případu. Při poradě jsou členové komise oprávněni před zahájením hlasování podat návrh na usnesení. Hlasování řídí předseda. Členové hlasují jednotlivě, předseda hlasuje naposledy. Hlasování probíhá v tomto pořadí:

1. o vině,

---

¹⁷⁰ Interní zdroj MěÚ Březnice

2. o sankci,
3. o náhradě škody,
4. o nákladech řízení,
5. o výroku rozhodnutí jako celku,
6. o ostatních záležitostech.

Do protokolu o hlasování se zaznamenává výrok rozhodnutí jako celek, případně ostatní záležitosti, o kterých bylo hlasováno, a to tak, aby z protokolu bylo zřejmé, o čem komise hlasovala, zda bylo rozhodnuto jednomyslně nebo většinou hlasů.

Pokud zapisovatel není zároveň členem tříčlenné komise, nezasahuje do jednání ani do porady a nehlasuje. Podepisuje však protokol o hlasování. Protokol o hlasování obsahuje celkem čtyři podpisy (předsedy, dvou členů a zapisovatele). Pokud je zapisovatel zároveň členem tříčlenné komise, která v daném případě jedná a rozhoduje, podepisuje protokol jednou jako člen komise a jednou jako zapisovatel. Po podepsání se protokol vkládá do obálky, které se označí příslušnou spisovou značkou a po zalepení se vkládá do spisu. Při nahlížení do spisu účastníky řízení, jejich zástupci, případně jinými osobami (§ 38 SŘ), je vyloučeno do protokolu o hlasování nahlížet.

Oprávněné úřední osoby jsou povinny zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděly v souvislosti s řízením a které v zájmu zajištění řádného výkonu veřejné správy nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny. O tom, kdo je v dané věci oprávněnou úřední osobou, se provede záznam do spisu a správní orgán o tom účastníka řízení na požádání informuje (§ 15 odst. 4 SŘ).

IV. Závěrečné ustanovení

Přílohou tohoto jednacího řádu je oznámení starosty města o složení KPP. Jednací řád komise k projednávání přestupků je přílohou organizačního řádu Městského úřadu Březnice a nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2006.

V Březnici dne

.....
Jana Krajmerová
starostka města